

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Srovnávací studie evropských kulturních krajín UNESCO

Comparative study of the European UNESCO cultural landscapes

Barbora Gebhartová

Plzeň 2017

Obsah

1	Úvod.....	10
1.1	Cíle bakalářské práce.....	11
2	Rozbor problematiky kulturních krajín UNESCO a jejich ochrany	12
2.1	UNESCO	12
2.2	Kulturní krajina.....	14
2.3	Kulturní krajina UNESCO.....	15
2.4	Další formy ochrany přírody	16
3	Rozbor problematiky krajinného marketingu a destinačního marketingu	18
3.1	Internetový marketing.....	19
3.1.1	Webové stránky.....	19
3.1.2	Sociální sítě	20
3.2	Logo.....	20
4	Metodika práce.....	22
5	Srovnání podle typologie	24
5.1.1	Zemědělské kulturní krajiny.....	24
5.1.2	Vinařské kulturní krajiny	27
5.1.3	Pobřežní, ostrovní a říční kulturní krajiny	29
5.1.4	Krajinářské kulturní krajiny	31
5.1.5	Těžební a průmyslové kulturní krajiny	34
5.1.6	Archeologicky významné kulturní krajiny.....	36
5.1.7	Nábožensky významné kulturní krajiny.....	37
5.2	Srovnání podle webových stránek	39
5.3	Srovnání podle Facebooku	39
6	Charakteristika zájmových evropských kulturních krajín UNESCO	42
6.1	Lednicko-valtický areál	42
6.2	Tokajský region	43
6.3	Národní park Hortobágy- Pusta.....	45
6.4	Národní park Fertő/ Nezdiderské jezero.....	46
7	Diskuze	50
8	Závěr	51
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	52
	SEZNAM PŘILOŽENÝCH OBRÁZKŮ	59
	SEZNAM TABULEK.....	60

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„ Srovnávací studie evropských kulturních krajín UNESCO“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce a uvedla v ní všechny použité literární a jiné odborné zdroje.

V Plzni dne:

.....
Podpis autora

Poděkování:

V první řadě bych velmi ráda poděkovala vedoucímu bakalářské práce

RNDr. Janu Koppovi Ph.D za vlídnost, trpělivost, věcné připomínky a cenné rady, čímž mi nesmírně pomohl při vypracování této práce.

Děkuji také rodině a přátelům za neutuchající a bezpodmínečnou podporu během celého studia.

1 Úvod

Tato bakalářská práce se zabývá studiem a srovnáním evropských kulturních krajín Unesco na základě předem daných parametrů. Téma nepřímo navazuje na bakalářskou práci z minulého roku, týkající se ovšem evropských geoparků a jejich marketingu.

Unesco neboli Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu, funguje již od padesátých let minulého století a má za cíl vytvoření souznění mezi civilizacemi, kulturami a národy, které jsou založené na respektování společně sdílených hodnot. Kulturní krajina Unesco je taková krajina, která byla ovlivněna činností a udržitelným hospodařením člověka a nese v sobě prvky unikátnosti. Velmi typickým zástupcem kulturních krajín Unesco jsou například vinice, jako jsou vinice v maďarské Tokaji, nebo francouzské oblasti Champagne.

V Evropě jsou čtyři desítky zástupců kulturní krajiny Unesco, přičemž nejvíce najdeme v Itálii, Francii nebo například v Německu. Na území České republiky máme celkem 12 památek na seznamu Světového dědictví Unesco, ale pouze jedna spadá do kategorie kulturních krajín. Představuje jí Lednicko-valtický areál v Jihomoravském kraji.

Využila jsem příležitost vycestovat do Maďarska a díky programu Freemovers jsem procestovala kulturní krajiny ze seznamu Unesco v Maďarsku. Jsou tam celkem tři: Národní park Hortobágy neboli pusta, další je oblast Fertő/Neziderské jezero, jehož území spadá částí do Maďarska a částí do Rakouska. Poslední kulturní krajinu představuje již výše zmiňovaná vinařská oblast Tokaj. Jsem za tuto příležitost velmi vděčná, nejen kvůli tomu, že jsem mohla na vlastní oči všechny tyto krásné památky vidět, zdokumentovat, ale také proto, že jsem do života načerpala mnoho zkušeností.

Teoretická část práce má dvě části. Nejprve se zabývá Unescem jako takovým, jeho historií, vizemi, fungováním. Pro pochopení problematiky bylo také důležité vysvětlit, co je myšleno pod pojmem *kulturní krajina* a nadále potom *kulturní krajina Unesco*. Druhá část teoretické části práce zahrnuje několik kapitol o *marketingu* jako takovém, *krajinném marketingu* a také *internetového marketingu*. Součástí je také *logo* jako marketingový nástroj.

Praktická část je rozdělena na základě stanovených cílů práce. V první části zahrnuje typologii kulturních krajín Unesco, kde se věnuje například vztahu k internetovému

marketingu a podobně. Druhá část obsahuje totéž srovnání, ale podrobnější, týkající se zájmových evropských kulturních krajín.

1.1 Cíle bakalářské práce

Hlavním cílem bakalářské práce je vytvoření typologie evropských kulturních krajín UNESCO dle vybraných kritérií, týkajících se zejména jejich přístupů ke krajinnému marketingu.

- Dílčím cílem je podrobněji analyzovat maďarské kulturní krajiny Tokajský region, Národní park Hortobágy a Fertő/Neziderské jezero a srovnat je s jediným zástupcem kulturní krajiny v České republice, Lednicko-Valtickým areálem.
- Zhodnotit výhody, nevýhody a alternativy zapsání krajín na seznam Unesco u těchto vybraných krajín.

2 Rozbor problematiky kulturních krajín UNESCO a jejich ochrany

Nejvíce informací týkajících se jednotlivých památek a také Unesca jako takového mi poskytla webová stránka *World Heritage Centre*. Dále jsem informace hledala a sbírala na oficiálních webových stránkách jednotlivých kulturních krajín Unesco. Definicí kulturní krajiny se zabývá příspěvek v knize s článkem *Wojtanowicze* (2004). Kulturní krajiny se věnuje také článek *Characterizing European cultural landscapes: Accounting for structure, management intensity and value of agricultural and forest landscapes*, také od kolektivu autorů a definici jsem našla také na oficiálních webových stránkách Unesco. Několik informací o stavu a fungování Unesca v České republice mi poskytla webová stránka *České dědictví UNESCO*, kde jsem se dočetla informace o organizaci i o jediném českém zástupci kulturní krajiny zapsané na seznamu Světového dědictví. Velmi detailní informace jsou o Lednicko-valtickém areálu vypracované v *České dědictví UNESCO; Katalog pro cestovní kanceláře a odborníky*, vydané *Sdružením České dědictví UNESCO* (2010). Jsou zde popsány veškeré památky, i jejich historie, areálu, které do Světového dědictví patří.

2.1 UNESCO

Již v roce 1942 se vlády evropských zemí, které čelili Nacistům a jejich stoupencům, sešli na konferenci ministrů ve Spojeném království. Druhá světová válka ještě zdaleka nebyla u konce, ale tyto země hledaly způsoby a prostředky na obnovení svých vzdělávacích systémů, hned po znovunastolení míru. Velmi rychle se projekt rozvíjel a povědomí o něm se šířilo celosvětově. Nové vlády, včetně vlády Spojených států amerických se rozhodly připojit. Organizace spojených národů (OSN) uvedla na konferenci konané v Londýně od 1.-16. listopadu 1945 návrh pro vytvoření vzdělávací a kulturní organizace. Organizace byla otevřena hned po skončení války zástupci čtyřiceti čtyř zemí, kteří se rozhodli podpořit organizaci, která by ztělesňovala skutečnou kulturu míru. Nová organizace měla stanovovat „intelektuální a morální solidaritu lidstva“ a přitom zabránit vypuknutí další světové války. Na závěr konference třicet sedm zemí založilo *Organizaci spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu* (UNESCO). Ústava UNESCO, která byla podepsána dne 16. listopadu 1945, vstoupila v platnost dne 4. listopadu 1946 po ratifikaci dvaceti zemí: Austrálie, Brazílie, Kanady, Číny, Československa, Dánska, Dominikánské republiky, Egyptu, Francie, Řecka, Indie, Libanonu, Mexika, Nového Zélandu, Norska, Saúdské Arábie, Jižní Afriky, Turecka, Velké Británie a Spojených států. První zasedání Generální konference Unesco se konalo v

Paříži od 19. listopadu do 10. prosince 1946 za účasti zástupců z třiceti vlád s hlasovacím právem.

Unesco usiluje o vytvoření souznění mezi civilizacemi, kulturami a národy, které jsou založené na respektování společně sdílených hodnot. Globální vize udržitelného rozvoje zahrnující dodržování lidských práv, vzájemný respekt a boj proti chudobě, toto vše je jádrem poslání a činnosti Unesco. Široké a konkrétní cíle mezinárodního společenství - jak je uvedeno v mezinárodně dohodnutých rozvojových cílů, včetně rozvojových cílů tisíciletí – podporují strategie a veškerou činnost Unesco. Unesco je prvek v oblasti vzdělávání, vědy, kultury a komunikace a informacemi přispívá k realizaci těchto cílů. Jedním z poslání Unesca je přispívat v budování celosvětového míru, redukci chudoby a podpory udržitelného rozvoje skrz vzdělání, vědu, kulturu, komunikaci a šíření informací. Organizace se soustředí zejména na dva globální problémy, jimiž jsou: Afrika a rovnoprávnost žen a mužů (World Heritage Centre, 2017)

Dále se věnuje dalším dílčím subjektům:

- Dostupné a kvalitní vzdělání a celoživotní vzdělání
- Mobilizace vědeckých znalostí a politiky udržitelného rozvoje
- Řešení vzniklých sociálních a etických problémů
- Podpora kulturní rozmanitosti, mezikulturního dialogu a míru
- Budování znalostních společností prostřednictvím informací a komunikace

Mezi výkonné orgány Unesca patří Generální konference a Výkonná rada. Generální konferenci tvoří zástupci státních příslušníků organizace. Členské státy, členové asociace, zástupci nečlenských států, mezivládní organizace a nevládní organizace se schází každé dva roky. Každá země má jeden hlas bez ohledu na jeho velikost či rozsah svého příspěvku do rozpočtu. Konference stanovuje zásady a hlavní směry činnosti organizace. Jejím úkolem je vytvořit programy a rozpočet Unesco. Volí také členy Výkonné rady a každé čtyři roky jmenuje generálního ředitele. Pracovními jazyky shromáždění jsou arabština, čínština, angličtina, francouzština, ruština a španělština.

Výkonná rada zajišťuje v určitém smyslu celkové řízení Unesca. Funkce a úkoly Výkonné rady se odvozují především z Ústavy a z pravidel a směrnic stanovených valným shromážděním. Každé dva roky Generální konference přiřadí Výkonné radě specifické úkoly.

Další funkce vyplývají z dohod uzavřených mezi Unesco a Organizací spojených národů, specializovaných agentur a dalších mezivládních organizací (World Heritage Centre, 2017)

Jeho padesát osm členů je voleno valným shromážděním. Volba těchto zástupců je do značné míry otázkou rozmanitosti kultur a jejich zeměpisného původu. před dosažením rovnováhy mezi jednotlivými regiony světa, a to způsobem, který bude odrážet univerzálnost organizace může být šikovné jednání potřeba. Výkonná rada se schází dvakrát ročně. (World Heritage Centre, 2017)

Co se týká Unesca v České republice, Československo patřilo k zakládajícím členům Unesca. Samostatná Česká republika se stala členem 22. února 1993, po rozpadu Československa. (České dědictví UNESCO, 2017)

„České dědictví UNESCO je dobrovolný svazek obcí a měst České republiky, na jejichž území se nachází památka zapsaná na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví.“ (České dědictví UNESCO, 2017)

Zakladatelská listina tohoto sdružení byla podepsána 29. června 2001. Sdružení hájí zájmy měst a obcí na seznamu Unesco, propaguje je a spravuje (České dědictví UNESCO, 2017).

2.2 Kulturní krajina

Kulturní krajiny byly vytvořeny jako výsledek vlivu člověka na přírodní prostředí. Toto široké pojetí obsahuje jak hmotný tak i duchovní odkaz člověka, který určuje vnější vzhled krajiny a také její harmonii, krásu a další.

Přírodní prvky zemského povrchu a kulturní prvky na sebe navzájem působí a tvoří hlavní prvky kulturní krajiny. Lidská činnost změnila přírodní prostředí a měla za následek vytvoření jeho nových funkcí a vzniklo nové, kvalitnější životní prostředí. Běžně tento jev nazýváme geografické prostředí, ale můžeme to také nazvat kulturní prostředí. Kulturní krajina je výrazem geografického prostředí, což lze považovat za kulturní dědictví (Wojtanowicz, 2004).

Ochrana kulturních krajín může přispět moderním technikám udržitelného využívání půdy a může zachovat nebo zlepšit přírodní hodnoty v krajině. Pokračující existence tradičních forem využívání půdy podporuje biologickou rozmanitost v mnoha oblastech světa. Ochrana tradiční kulturní krajiny je proto užitečná pro její zachování (World Heritage Centre, 2017).

Kulturní krajina ve všech jejích aspektech může a měla by být předmětem geografického výzkumu. Nicméně, výzkumy provedené dodnes jsou velmi neúplné, zabývají se pouze vybranými prvky (Wojtanowicz, 2004).

2.3 Kulturní krajina UNESCO

Na světě je nespočet druhů krajiny, které vyjadřují vztah obyvatel k ní a jejich hospodaření s přírodou. Některé případy ukazují specifické přístupy obyvatel k využití půdy, které zachovávaly biologickou rozmanitost. Další jsou příkladem různých tradic a víry, které vedly k vytvoření velmi silného duchovního vztahu člověka k půdě a přírodě.

K zachování rozmanitosti vztahu lidí k hospodaření s půdou, k ochraně žijících kulturních tradic a zachování stop našich předků, se tyto oblasti, nazvané kulturní krajiny, zapsaly na seznam Světového dědictví Unesco. (World Heritage Centre, 2017)

Kulturní krajiny jako například obdělávané úpatí hor, zahrady, a nebo posvátná místa, jsou důkazy kreativity společenského vývoje, představitivosti a duchovní rozličnosti lidí, čímž tvoří nedílnou součást naší společenské jedinečnosti.

Momentálně je na seznamu Světového dědictví Unesco zapsáno celkem 88 kulturních krajín, z nichž jsou 4 přeshraniční (World Heritage Centre, 2017).

V roce 1992 dostal Kongres Světového dědictví Unesco první mezinárodní požadavek k posouzení a ochraně kulturních krajín.

Komise charakterizovala kulturní krajiny jako *“kombinovaná práce přírody a člověka“*, určený v článku č.1 ze shromáždění. Kulturní krajiny ilustrují vývoj lidské společnosti a osídlení obyvatel v průběhu let, v závislosti k fyzikálním překážkám a příležitostem, které přineslo jejich přirozené prostředí a následné kulturní, ekonomické a sociální příležitosti/síly. (World Heritage Centre, 2017)

Kulturní krajiny Unesco se dělí do tří hlavních kategorií. Nejsnáze identifikovatelná je jasně definovaná krajina navržená a vytvořená člověkem záměrně. Tato kategorie zahrnuje zahrady a parky, tedy krajiny postavené z estetických důvodů, které jsou často spojené s náboženskými či jinými památkovými objekty.

Druhá kategorie je organicky vyvinutá krajina. Je to následek počátečního sociálního, ekonomického a administrativního členění a vznik náboženských vyznání, tím vyvinula svou současnou podobu vztahem a reakcí na přirozené prostředí. Takové krajiny odráží tento proces evoluce jako formu a částí funkcí.

Spadají do dvou podkategorií:

- reliktní (nebo fosilní) krajina je ta, jejíž evoluční proces skončil v minulosti, a to buď najednou, nebo v průběhu období. Jeho výrazné charakteristické rysy jsou však stále patrně viditelné.
- pokračující krajina je ta, která si zachovala aktivní roli v současné společnosti a je úzce spojena s tradičním způsobem života. V tomto případě evoluční proces stále probíhá. Tento typ krajiny také vykazuje významné materiální důkazy o jeho vývoji v průběhu let.

Poslední kategorií je asociační kulturní krajina. Zahrnutí těchto krajín na Seznam světového kulturního dědictví je ospravedlnitelné na základě silných náboženských, uměleckých nebo kulturních hodnot spíše než hmotných kulturních důkazů. Ty mohou být v tomto případě zanedbatelné nebo dokonce chybí. (World Heritage Centre, 2016)

2.4 Další formy ochrany přírody

Evropská úmluva o krajině

„Evropská úmluva o krajině je výsledkem společného zájmu evropských zemí v úsilí o udržitelnost rozvoje krajiny, založeném na vyvážených harmonických vztazích mezi sociálními potřebami, hospodářskou činností, ochranou a tvorbou životního prostředí.“ (Ministerstvo životního prostředí, 2017)

Krajina tvoří předmět Úmluvy a je zde chápána jako prostor obývaný lidmi, kteří představují různorodost sdíleného kulturního a přírodního dědictví.

Cílem je chránit, pečovat a organizovat evropskou spolupráci v této sféře (Ministerstvo životního prostředí, 2017).

Natura 2000

Se vstupem do Evropské unie dne 1. května 2004 převedla Česká republika právní předpisy Evropských společenství. Z hlediska ochrany krajiny a přírody jsou nejdůležitější směrnice o ochraně volně žijících ptáků a o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. Na základě těchto směrnic bylo na území České republiky vyhlášeno 39

ptačích oblastí a 879 evropsky významných lokalit (Agentura ochrany přírody a krajiny České Republiky, 2017).

Zvláště chráněná území

- Národní parky- za NP mohou být vyhlášena „*rozsáhlá území, jedinečná v národním či mezinárodním měřítku, jejichž značnou část zaujímají přirozené nebo lidskou činností málo ovlivněné ekosystémy.*“ (Ochrana přírody a krajiny v České republice, 2017)
- Chráněné krajinné oblasti- za CHKO „*lze vyhlásit rozsáhlá území s harmonicky utvářenou krajinou, charakteristicky vyvinutým reliéfem, významným podílem přirozených ekosystémů a trvalých travních porostů.*“ (Ochrana přírody a krajiny v České republice, 2017)

Ramsarská úmluva

Cílem úmluvy je „*zachování a rozumné využívání všech mokřadů prostřednictvím místních a národních akcí a mezinárodní spolupráce, jako příspěvek k dosažení udržitelného rozvoje na celém světě.*“ (Ramsar, 2017)

Mokřady jsou chápány jako různorodé a produktivní ekosystémy, které nám poskytují přísun pitné vody. Kromě mokřadů do úmluvy patří všechny typy jezer, řek, bažin, močálů, rašelinišť, oáz, delt, pobřežních oblastí, korálových útesů a rybníků (Ramsar, 2017).

3 Rozbor problematiky krajinného marketingu a destinačního marketingu

K úvodu do této problematiky mi nejvíce pomohla kniha *Moniky Palatkové (2011) Marketingový management destinací* stejně jako skripta *Místní, národní a mezinárodní marketing destinace (2007)* vydané pro Ministerstvo pro místní rozvoj. Věnuje se v obou spisech marketingu obecně a uvádí jeho různé definice, stejně jako propagaci destinace a jeho image. Dále jsem čerpala ze studia *Holé a Hromádky (2013)*. O definici a funkci internetového marketingu píše *Janouch (2014)* ve své knize věnované definici internetové marketingu stejně jako jeho různým forem a využití. O správném vytvoření a používání grafické značky neboli loga, píše *Tippman (2012)*.

Cílem marketingu je přijít na způsob, jakým uspokojit potřeby a přání spotřebitelů prostřednictvím služeb anebo produktů. Obecně hledá marketing odpovědi na otázky: kdo, kde, kdy, jak, za kolik a proč? Ty se hledají pomocí marketingových analýz, které uvádí konkrétní představy o poptávce a optimálním produktu. „Produkt“ nemusí vždy znamenat hmotný statek, mnohdy má podobu služby, myšlenky nebo organizace, jako je to v případě Unesca. V dnešní době nabídka převyšuje poptávku, a proto je důležité umět spotřebitele získat na svou stranu (Holá, 2013), v tomto případě to znamená nalákat turisty k návštěvě památky Unesco.

Destinační marketing je nástroj, který pomáhá rozvoji dané destinace a efektivnímu nakládání s finančními prostředky. V České republice je hlavním cílem destinačního marketingu zvýšení návštěvnosti a tvorba image konkrétního místa (Pásková, Zelenka, 2012). Definice destinačního marketingu vychází z definice marketingu. Marketing destinace má pět základních prvků: *filozofie zaměření spotřebitele, postupy a koncepty k vývoji této filozofie, sběr dat a jeho technika, plánovací funkce a rámec strategických rozhodnutí, struktura organizace pro realizaci plánu (Seaton, Bennett, 1996)*.

Existují dvě definice destinačního marketingu (Palatková, 2007)

- Je to filozofie řízení, které stanovuje umístění produktu na trh za základě poptávky spotřebitelů, která byla zjištěna a předpovězena s předpokladem dosažení maximálního zisku
- Je to soubor aktivit, které jsou cílené, a poptávka spotřebitelů je vyvážená s cíli destinace

Krajinný marketing je možno vymezit jako regionální marketing s důrazem na vazby ekonomických, vnějších i vnitřních sociálních procesů ve vztahu ke krajině. Krajina je zde chápána především jako jedinečný systém přírodních a socioekonomických částí dané oblasti (Kopp, 2013).

3.1 Internetový marketing

Internet v dnešním životě lidí hraje významnou roli, ať už jako alternativa využití volného času prostřednictvím sociálních sítí, nebo například jako zdroj informací. Hlavně nákupy lidí přes internet přiměly firmy, aby zapracovaly na svých webových stránkách. Začalo to reklamou a postupně se vytvořil samostatný obor - internetový marketing, který sdílí společné základy s tím klasickým. Některé prvky mají oba typy marketingu podobné, některé jsou pro internetový marketing zcela specifické, například je zde kladen důraz na marketingovou komunikaci (email, blog, reklama), nebo budování odkazů a optimalizace webových stránek. Internetový marketing využívá různé komunikační prostředky, podle toho, jaké formy a způsoby komunikace jsou využívány. Jsou to například sociální sítě, webové stránky, elektronické obchody a podobně. Internetový marketing musí vycházet z marketingové strategie a vzájemně se doplňovat s klasickým marketingem. Na internetu se vše prolíná, podmiňuje a vzájemně na sebe navazuje, proto představuje složitější prostředí. Výhodu má v jednoduchosti měření a vyhodnocování veškeré činnosti (Janouch, 2014).

3.1.1 Webové stránky

Webové stránky slouží k zobrazení požadovaného obsahu na internetu. V dnešní době je internet součástí téměř každé domácnosti. Několik aspektů ovlivňuje úspěšnost webových stránek, a odborníci ze společnosti ProHolding (tvorba webových stránek) vytvořili seznam bodů, kterého by se měli lidé při tvorbě držet pro vytvoření úspěšných webových stránek: návštěvníci webu musí stránku snadno a rychle najít, stránky musí být přehledné, musí mít kvalitní obsah, musí návštěvníky přibližovat k nákupu nebo využití služeb, musí lákat k další návštěvě, nutná je pravidelná obměna aktuálního obsahu, a musí vydělávat (Fresh Marketing, 2009).

3.1.2 Sociální síť

V dnešní době jsou sociální sítě velmi populární. Velmi zjednodušeně můžeme sociální síť popsat jako webovou stránku, prostřednictvím níž komunikuje skupina lidí. (Bornová, 2011). Sociální síť tvoří platformy, které jsou založeny na uživateli a institucích, které je propojují. Vazby mezi uživateli vznikají především na základě přátelství a společných zájmů. Uživatelé sociálních sítí představují svou identitu prostřednictvím profilu a se svými přáteli komunikují a sdílí informace. Sdílené informace jsou nejčastěji v podobě multimediálního obsahu (obrázek, video, audio). (Jindra, 2011)

Mezi největší sociální sítě na světě patří Facebook, Youtube, Google+ a nebo například Twitter.

3.2 Logo

Logo je grafická verze názvu organizace, společnosti, firmy nebo instituce s piktogramem (obrazový symbol, samostatný, nebo jen doplňuje text). Grafická značka je českým synonymem pojmu ‚logo‘ (Tippman, 2012).

Podle toho, jakým způsobem jsou loga zobrazována, můžeme je rozdělit do následujících skupin:

- *Obrazové*- sem patří loga, které tvoří hlavně piktogram.

Obrázek č.1 - Příklad obrazového loga

Zdroj: Montanregion Krušné hory- Erzgebirge, o.p.s., 2015

- *Typografické (textové)*- grafická značka má podobu různě ztvárněného písma.

Obrázek č. 2 - Příklad typografického loga

Zdroj: Royal botanic gardens Kew, 2017

- *Kombinované*- do této skupiny patří loga, které jsou ztvárněné kombinací předešlých dvou skupin. Tento typ je nejpoužívanější.

Obrázek č. 3- Příklad kombinovaného loga
Zdroj: Világörökség, 2014

Kvalitní značka by měla splňovat určité množství kvalitativních parametrů, které jsou navzájem provázané. Mezi tyto parametry patří například fakt, že by měla loga splňovat určitá kritéria, jako jsou například: *identifikační kritérium*, které slouží primárně k tomu, aby lidé logo poznali, *estetické kritérium*, *sémantické kritérium* nebo *technologické kritérium*. (Tippman, 2012)

4 Metodika práce

Při vypracování bakalářské práce Srovnávací studie evropských kulturních krajín UNESCO, jsem zvolila několik metodických postupů. Jako první jsem provedla rozbor literatury a dalších zdrojů informací, které sloužily k pochopení problematiky, seznámení se s tématem a sepsání teoretické části.

Při tvorbě databáze jsem nejprve na oficiálních internetových stránkách WHC (World Heritage Centre), dle klíčového hesla ‚cultural landscapes‘, našla seznam veškerých kulturních krajín UNESCO ve světě. Z tohoto seznamu jsem vybrala ty evropské.

U každé evropské kulturní krajiny jsem sepsala charakteristiku a kritéria, díky nimž se do seznamu UNESCO zapsaly, které jsou zveřejněné na týchž webových stránkách. Pokud jsem našla oficiální webové stránky kulturní krajiny v anglickém jazyce, čerpala jsem z nich. Tyto informace jsem zpracovala jako přílohu. Stejně webové stránky mi také posloužily jako zdroj k odkazům na oficiální internetové stránky jednotlivých parků.

Kritéria hodnocení kulturních krajín jsem zvolila taková, která se týkají marketingu oblastí a dají se porovnávat.

Zvolená kritéria:

- *Rozloha kulturních krajín a roky zapsání krajín na seznam UNESCO*
- *Typologie kulturních krajín* - podle charakteristiky jsem si parky rozdělila dle typologie/využití krajiny, konkrétně na: zemědělskou krajínu, vinařskou krajínu, pobřežní krajínu, krajínářskou krajínu, těžební krajínu, průmyslovou krajínu, archeologicky významnou krajínu, říční krajínu a sakrální krajínu.
- *Vztah území k ochraně přírody*- zdali je dané území spravováno i jinou organizací (geopark, národní park, chráněné území)
Pro návštěvníky je jistě atraktivnější oblast, která je pod ochranou více institucí. Když je jedna oblast spravována více organizacemi, je o ní větší povědomí.
- *Webové stránky*- jejich existence, přehled, internetový marketing.
Při prohlížení internetových stránek jsem se zaměřovala zprvu na jazyk, přesněji v jakých jazycích je správci provozují. Dále jsem pokračovala zaměřením se na přehled webových stránek.
- *Existence a správa Facebooku (popřípadě jiných sociálních sítí)*
Dalším mým záměrem bylo na webových stránkách najít odkaz na Facebook, nebo

jinou sociální sítí, neboť sociální sítě jsou v dnešní době velmi výrazným a důležitým prvkem marketingu.

- *Logo parků*- zdali zachycuje charakteristiku pro danou lokalitu, jaký má vztah ke krajině, na co odkazuje.

Na stejných webových stránkách jsem hledala loga kulturních krajin, které jsem potom hodnotila z hlediska funkčnosti, zdali vystihují dominantu parku a celkový koncept.

Podrobněji jsme se z evropských zástupců věnovala kulturním krajinám UNESCO v Maďarsku, kde jsou celkem tři: Fertő/ Neusieder See, Tokaj a Hortobágy, které jsem srovnala s českým zástupcem kulturní krajiny UNESCO; Lednicko-Valtickým areálem.

Každý z těchto parků jsem navštívila, pořídila několik snímků a zaměřila jsem se na vyznačení oblasti, na loga, na prospekty a propagaci celkově.

Vytvořila seznam několika otázek, týkajících se této tematiky. V každém z krajin jsem oslovila pověřenou osobu a zaslala jí otázky s komentáři.

Otázky použité v byly následující:

- 1) Kdo a z jakého důvodu inicioval zapsání oblasti na seznam světového dědictví UNESCO?
- 2) Naskytly se nějaké alternativy zapsání?
- 3) V čem vidíte výhodu zapsání na seznam UNESCO?
- 4) Některá nevýhoda?
- 5) Mělo zapsání na seznam UNESCO vliv na návštěvnost?
- 6) Musely se zvýšit ubytovací kapacity?
- 7) Existují nějaké tematické zájezdy?
- 8) Převažují zde návštěvníci domácí, nebo zahraniční?
- 9) Logo, webové stránky, Facebook. Jaký z těchto marketingových prostředků považujete jako nejdůležitější a proč?
- 10) Vystihuje, podle Vás, logo parku charakteristiku oblasti?

5 Srovnání podle typologie

Vytvořila jsem si vlastní typologii evropských kulturních krajín UNESCO na základě využití krajiny, nebo na typu památky, vše podle charakteristiky jednotlivých krajín.

Rozdělila jsem krajiny celkem do sedmi kategorií: *zemědělská kulturní krajina; vinařská kulturní krajina; pobřežní, ostrovní a říční krajina; krajinářská krajina; těžební a průmyslová krajina; archeologicky významná krajina a sakrální krajina*. U každé z kategorií je tabulka obsahující informace o rozloze a roku zapsání kulturní krajiny na seznam UNESCO.

Tabulka č. 1- Počet evropských kulturních krajín podle států

Stát	Kulturní krajiny UNESCO (počet)	Stát	Kulturní krajiny UNESCO (počet)
Andora	1	Polsko	2
Česká republika	1	Portugalsko	3
Dánsko	1	Rakousko	3
Francie	7	Rusko	1
Island	1	Skotsko	1
Itálie	7	Španělsko	3
Litva	2	Švédsko	1
Norsko	1	Švýcarsko	1
Německo	4	Ukrajina	1
Maďarsko	3	Velká Británie	3

Zdroj: vlastní zpracování dle World Heritage Centre, 2017

5.1.1 Zemědělské kulturní krajiny

Údolí Maridu-Perafita-Claror/ Andora

Kulturní krajina nabízí pohled, jak lidé po celá tisíciletí obdělávali půdu v Pyrenejích. Jeho členitá glaciální krajina se skalnatými útesy a ledovci, s vysokými otevřenými pastvinami a strmými zalesněnými údolními, se rozkládá na ploše 9% z celkové rozlohy knížectví.

Odráží dávné změny klimatu, ekonomického bohatství a změny sociálních systémů.

Přetrvávání pastevectví a horské kultury, se datuje až do 13.století, jako příklad jsou zde

rozmanitá stavení, pozoruhodná letní sídla, terasovitá pole a důkazy o tavení železa (World Heritage Centre, 2016).

Kulturní krajina Causses a Cévennes/ Francie

Tato kulturní krajina leží v jižní části centrální Francie. Horská krajina se zde střídá s hlubokými údolními. Tato krajina reprezentuje vztah mezi obyvateli a jejich životním prostředím, které bylo využíváno jako zemědělsko-pastevecká oblast a reliktů tvoří zejména průhony a silnice. Obce a kamenné usedlosti na hlubokých terasách odráží organizaci velkých opatství z 11. století. Mont Lozère je jedním z posledních míst, kde je letní pastva nadále praktikována tradičním způsobem (World Heritage Centre, 2016).

Val d'Orcia/ Itálie

Tato Toskánská kulturní krajina byla vytvořena v průběhu 14.-15. století. Val d'Orcia je výjimečným příkladem toho, jak byla krajina předělávaná v průběhu renesance, aby odrážela její ideály. Zdejší krajina ovlivnila také řadu renesančních malířů, představitelů tzv. Sienské školy, kteří na svých obrazech zobrazovali harmonický vztah mezi člověkem a přírodou (World Heritage Centre, 2016).

Serra de Tramuntana kulturní krajina/ Španělsko

Kulturní krajina Serra de Tramuntana se nachází na strmém oboustranném pohoří paralelně k severozápadnímu pobřeží ostrova Mallorca. Tisíciletí zemědělství v prostředí s omezenými zdroji změnila terén a zobrazuje různé techniky a stroje, kterými si obyvatelé usnadňovali práci. Krajina je poznamenána zemědělskými terasami a vzájemně propojenými vodními díly - včetně vodních mlýnů - stejně jako suchými kamennými stavbami a farmami. Krajina Serra de Tramuntana dokládá výměnu mezi muslimskou a křesťanskou kulturou, která je reprezentativní pro středomořské oblasti (Serra de Tramuntana, 2016).

Mont Perdu/ Francie/ Španělsko

Tato horská krajina, která se klene nad současné státní hranice Francie a Španělska, je soustředěna kolem vrcholu Mount Perdu. Vápencový masiv má výšku 3352 m. Oblast zahrnuje dva z největších a nejhlubších kaňonů v Evropě. Je zde zachován způsob života, který je typický pro horské evropské oblasti. Prostřednictvím svých vesnic, farem, polí a

horských pastvin poskytuje oblast pohled do minulosti evropské společnosti (Patrimonio Mundial, Pyrenées-Mont Perdu, 2017).

Zemědělská krajina jižního Ölandu/ Švédsko

V jižní části ostrova Öland v Baltském moři dominuje rozlehlá vápencová plošina. Lidé žijí zde několik tisíc let a přizpůsobili svůj způsob života fyzickému omezení ostrova. V důsledku toho je krajina unikátní. Krajina jižní Öland má své současné podoby ze své dlouhé kulturní historie, přizpůsobování se fyzických omezení geologie a topografie. Södra Öland je vynikajícím příkladem lidského osídlení a optimálního využití různých typů krajiny na jednom ostrově (World Heritage Centre, 2016).

Souostroví Vega/ Norsko

Shluk desítek ostrovů zaměřených na Vega, jižně od polárního kruhu, tvoří kulturní krajinu, která nese svědectví o skromném způsobu života v nehostinném prostředí. Existují důkazy o osídlení z doby kamenné. Vega souostroví odráží způsob, jakým rybáři a zemědělci, za posledních 1500 let, vytvářeli udržitelné hospodaření s půdou a okolní krajinou (World Heritage Centre, 2016).

Tabulka č. 2- Rozlohy a roky zápisu evropských kulturních krajin na seznam UNESCO: zemědělské kulturní krajiny

Stát	Název	Rozloha v km ²	Rok zápisu
Andora	Údolí Maridu-Perafita-Claror	42	2004
Francie	Kulturní krajina Causses a Cévennes	302	2011
Itálie	Val d'Orcia	611	2004
Španělsko	Serra de Tramuntana kulturní krajina	307	2011
Španělsko/ Francie	Mont Perdu	306	1997
Švédsko	Zemědělská krajina jižního Ölandu	563	2000
Norsko	Souostroví Vega	1037	2004

Zdroj: vlastní zpracování dle World Heritage Centre, 2017

5.1.2 Vinařské kulturní krajiny

Vinice Climats v Burgundsku/ Francie

Jižně od města Dijon se nachází dvě svahové vinice, Côte de Nuits a Côte de Beaune. Liší se od sebe přírodními podmínkami, specificky potom co se týče geologie, pedologie a odrůdou vína. Postupem času začaly být rozeznatelné a uznávané. Památku tvoří dvě části- zaprvé to jsou vinice, které slouží jako příklad vývoje vinařství od středověku. Druhou část představuje historické centrum města Dijonu (World Heritage Centre, 2016).

Svahy, vinařství a vinné sklepy Champagne/ Francie

Památku tvoří místa, kde byl vyvinut způsob výroby šumivého vína na principu druhotného kvašení. Tento způsob byl využíván od počátku 17. století až do industrializace, která proběhla na začátku století devatenáctého. Na seznam Světového dědictví UNESCO patří hned několik objektů: vinice Hautvillers, Ay a Mareuil-sur-Ay, vinařské svahy Saint Nicaise a Avenue de Champagne. Tyto všechny objekty dohromady ilustrují celý výrobní proces šampaňského (World Heritage Centre, 2016).

Správní oblast Saint Emilion/ Francie

Oblast Saint-Emilion je vynikajícím příkladem po staletí dlouhé tradice vinařství, která přežila neporušená až do současnosti. Vinařství bylo do této oblasti představeno Římany a intenzivněji se zde začala pěstovat réva ve středověku. Oblast také těžila z velmi přívětivého umístění, neboť leží na poutní cestě do Santiaga de Compostela. Jedná se o výjimečnou krajinu zcela zasvěcenou vinařství s mnoha historickými památkami (Saint Emilion Tourisme, 2017).

Vinařská oblast Langhe-Roero a Monferrato/ Itálie

Toto prostředí zahrnuje pět různých vinařských oblastí s krásnou krajinou a hradem Cavour. Nachází se v jižní části italského Piemontu, mezi řekou Pád a Ligurskými Apeninami a zahrnuje celou řadu technických a ekonomických procesů týkajících se vinohradnictví a vinařství, kterými se vyznačuje oblast po celá staletí. Pylové reliкty, které vědci našli na tom to území, datují 5. století před naším letopočtem, kdy byl Piemont místem kontaktu a obchodu mezi Etrusky a Kelty. Nese svědectví o velmi komplexní venkovské a městské oblasti a udržitelném hospodářství (World Heritage Centre, 2016).

Vinařský region Alto-Douro/ Portugalsko

Víno se zde vyrábí tradičním způsobem již dvě tisíciletí. Od 18. Století je hlavní produkt této oblasti portské víno, které je světově proslulé pro svou kvalitu. Tato dlouhá tradice vinařství vytvořila kulturní krajinu, která odpovídá jejímu technologickému, sociálnímu a hospodářskému vývoji. Prvky v krajině Alto Douro jsou reprezentativní pro celou škálu činností spojených nejen s vinařstvím, jsou zde k vidění terasy, vesnice, kaple a silnice. Kulturní krajina Alto Douro je vynikajícím příkladem prosperující tradiční evropské vinařské oblasti, jejíž vzhled odráží vývoj této lidské činnosti v průběhu času (World Heritage Centre, 2016).

Vinařská kulturní krajina ostrova Pico/ Portugalsko

Vinařská oblast se nachází na sopečném ostrově Pico, druhém největším v souostroví Azory. Tvoří jí pozoruhodný vzor rozložených, dlouhých, lineárních ochranných stěn směřujících do vnitrozemí na skalnatém pobřeží, které chránily pozemky vinic před větrem a mořskou vodou. Důkazy o existenci tohoto vinařství se datují do 15.století. Unikátnost tohoto místa tvoří mimořádné shromáždění polí a domů, zámeckých domů a sklípků, kostelů a přístavů (World Heritage Centre, 2016).

Terasové vinice Lavaux/ Švýcarsko

Terasy vinic se ve Švýcarském Lavaux rozkládají na asi 30 kilometrech, podél jižního a severním břehu Ženevského jezera, kde pokrývají svahy na úbočí mezi obcemi a jezerem. Některé artefakty dokazují, že by zde lidé mohli pěstovat vinnou révu již v římských dobách, přímé důkazy jsou ale až z 11. století. Tato vinice je vynikajícím příkladem staleté interakce mezi lidmi a jejich prostředím, vyvinuté s cílem optimalizovat místní zdroje k produkci vysoce ceněného vína, které bylo vždy důležité pro ekonomiku oblasti (Lavaux, 2016).

Tabulka č. 3- Rozlohy a roky zápisu evropských kulturních krajín na seznam UNESCO: vinařské kulturní krajiny

Stát	Název	Rozloha v km ²	Rok zápisu
Francie	Vinice Climats v Burgundsku	500	2015
Francie	Svahy, vinařství a vinné sklepy	42	2015

	Champagne		
Francie	Správní oblast Saint Emilion	51	1999
Itálie	Vinařská oblast Langhe-Roero a Monferrato	107	2014
Maďarsko	Vinařská krajina Tokaj*	748	2002
Portugalsko	Vinařská kulturní krajina ostrova Pico	987	2004
Portugalsko	Vinařský region Alto-Douro		2011
Portugalsko	Vinařská kulturní krajina ostrova Pico	246	2001
Švýcarsko	Terasové vinice Lavaux	898	2007

Zdroj: vlastní zpracování dle World Heritage Cente, 2017

5.1.3 Pobřežní, ostrovní a říční kulturní krajiny

Údolí řeky Loire mezi městy Maine, Sully-sur-Loire a Challones/ Francie

Údolí Loiry je kulturní krajinou neobyčejné krásy, zahrnující historická města a vesnice, architektonické památky (zámky) a zemědělskou krajinu tvořenou v průběhu mnoha století interakcí mezi jejich obyvateli a fyzickým prostředím, především řeky Loire samotné. Údolí Loiry je pozoruhodné pro kvalitu architektonického dědictví v jeho historických městech, jako Blois, Chinon, Orléans, Saumur a Tours, ale především v jeho světově proslulých hradech, jako je Château de Chambord (World Heritage Centre, 2016).

Pobřeží Amalfitana/ Itálie

Pobřeží Amalfitana je oblast obrovské přírodní krásy a rozmanitosti. Tato oblast byla hojně obývaná již od raného středověku. Můžeme zde obdivovat celou řadu měst s jejich významnými architektonickými a uměleckými díly, jako například Amalfi a Ravello. Řešení venkovských oblastí ukazuje na všestrannost obyvatel v přizpůsobení jejich využívání půdy k různorodé povaze terénu, který se pohybuje od řadových vinic a sadů na nižších svazích až po široké horské pastviny (Costiera Amalfitana, 2016).

Portovenere, Cinque Terre a ostrovy Palmaria, Tino a Tinetto/ Itálie

Pobřeží Ligurského moře mezi městy Cinque Terre a Portovenere se pyšní nejen kulturní ale také svou krajinářskou hodnotou. Zdejší městečka a jejich okolí jsou zde nepřetržitě osídlena již přes tisíc let a slouží jako dobrý příklad harmonického soužití člověka a přírody kolem něj (World Heritage Centre, 2016).

Střední Porýní/ Německo

Pětašedesát kilometrův úsek údolí středního Rýna s jeho hrady, historickými městy a vinicemi, graficky znázorňuje dlouhou historii lidské interakce s dramatickou a rozmanitou přírodní krajinou. Oblast je úzce spojena s historií a legendami a po staletí představovala silný vliv na spisovatele, umělce a skladatele. Údolí Rýna bylo také jednou z nejdůležitějších dopravních cest v Evropě, která spojovala kulturu Středozevního moře a Severu. Střední Porýní je vynikajícím příkladem rozvíjející se oblasti tradičním způsobem života. Terasování na jeho strmých svazích zformovalo krajinu v mnoha ohledech po více než dvě tisíciletí (World Heritage Centre, 2016).

Kurská kosa/ Litva, Rusko

Bydlení člověka na tomto písčnými dunami prodlouženém poloostrově, 98 km dlouhého a 0,4-4 km širokého, sahá až do pravěku. Během tohoto období bylo ohroženo přírodními silami větru a vln. Jeho uchování do dnešních dnů bylo umožněno jako výsledek neutuchajícího lidského úsilí v boji proti erozi. Kurská kosa je vynikajícím příkladem krajiny písčných dun, které jsou v neustálém ohrožení přírodních sil. Po katastrofálních lidských zásazích následovaly v 19. století ochranné a stabilizační práce, které hrozbu zničení oblasti zažehalo, a pokračují do dnešních dnů (Kursiu Nerija, 2016).

Svatá Kilda/ Skotsko

Toto vulkanické souostroví, jehož součástí jsou ostrovy Hirta, Dun, Soay a Boreray, se nachází u pobřeží Hebridy. Nachází se zde jedny z nejvyšších útesů v Evropě, na kterých hnízdí kolonie vzácných a ohrožených druhů ptáků, zejména papuchalků a morusů. Souostroví je neobývané od roku 1930 a nese důkaz o více než 2000 let trvající lidské snaze žít v extrémních podmínkách, které v Hebridách převládají. Pozůstatky tvoří zejména tradiční vysokohorské kamenné domy (World Heritage Centre, 2016).

Tabulka č. 4- Rozlohy a roky zápisu evropských kulturních krajín na seznam UNESCO: pobřežní, ostrovní a říční kulturní krajiny

Stát	Název	Rozloha v km ²	Rok zápisu
Francie	Údolí řeky Loiry mezi městy Maine, Sully-sur-Loire a Challones	853	2000
Itálie	Pobřeží Amalfitana	112	1997
Itálie	Portovenere, Cinque Terre a ostrovy Palmaria, Tino a Tinetto	43	1997
Maďarsko/ Rakousko	Kulturní krajina Fertő/Neziderské jezero*	683	2001
Německo	Střední Porýní	346	2002
Rusko	Kurská kosa	330	2000
Skotsko	Svatá Kilda	242	1986

Zdroj: vlastní zpracování dle World Heritage Cente, 2017

5.1.4 Krajinářské kulturní krajiny

Krajina parforsního honu na severu Sjaellandu/ Dánsko

Tato kulturní krajina se nachází 30 km severovýchodně od Kodaně a zahrnuje v sobě celkem dva lovecké lesy, Gribskov a Dyrehave Store a loveckou rezervaci Jaegersborg Dyrehave. Lesy i veškerá architektura byla postavena na přelomu sedmnáctého a osmnáctého století. Lovecká rezervace i lesy byly využívány k parforsního honu, jehož zdejší tradice se datuje až do středověku (World Heritage Centre, 2016).

Medicejské vily a zahrady v Toskánsku/ Itálie

Dvanáct vil a dvě zahrady se šíří přes toskánské krajiny, tvoří toto místo, které nese svědectví o vlivu rodiny Medicejů. Postaveny v 15. a 17. století představovaly vily inovativní systém výstavby v souladu s přírodou a uměním (World Heritage Centre, 2016).

Zahradní království Dessau-Wörlitz/ Německo

Zahradní království Dessau-Wörlitz je výjimečnou ukázkou krajinářské architektury a plánování v 18. století. Jeho různé komponenty vynikajících staveb, upravených zahrad a

parků v anglickém stylu, jemně modifikovaných rozloh zemědělské půdy - slouží jako estetický, vzdělávací a hospodářský příklad. Zahradní království Dessau-Wörlitz je vynikajícím příkladem uplatňování filozofických principů věku osvícenství k návrhu krajiny, který integruje umění, vzdělávání a ekonomiku v harmonického celku (World Heritage Centre, 2016).

Horský park Wilhelmshöhe/ Německo

Monumentální vodní dílo Wilhelmshöhe bylo založeno Karlem Hesse-Kassel v roce 1689 a bylo nadále rozvíjeno do 19. století. Podlouhlému kopci dominuje obří socha Herkula a nádrže a kanály za Herkulovým památníkem dodávají vodu do složitého systému hydropneumatického zařízení. Toto zařízení čítá velké barokní vodní divadlo, jeskyně, fontány a 350 metrů dlouhé kaskády. Kromě toho zde najdeme kanály a vodní cesty, sérii dramatických vodopádů a divoké peřeje, gejzíry, fontány, jezera a nespočet rybníků, které oživují romantické zahrady vytvořené v 18. století. Celé dílo je výrazem ideálů absolutní monarchie, evropského absolutismu (World Heritage Centre, 2016).

Muskauer Park/ Park Muzakowski/ Německo, Polsko

Park, který je ohraničený řekou Nisou a hranicí mezi Polskem a Německem, byl vytvořena knížetem Hermannem von Pückler-Muskau v první polovině 19.století. Kníže byl průkopníkem nového přístupu, takzvaného "malování s rostlinami", a ovlivnil tak vývoj krajinářské architektury v Evropě i Americe (Park Muskau, 2016).

Kulturní krajina Sintry/ Portugalsko

V 19. století se město Sintra stalo prvním centrem evropské romantické architektury. Ferdinand II postavil z trosk kláštera zámek, kde byl tento nový umělecký směr zobrazený pomocí gotických, egyptských, maurských a renesančních prvků. Další obydlí, postavená ve stejném duchu v okolí, jsou dohromady spolu s parky a zahradami tak unikátní, že ovlivnila vývoj krajinářské architektury v celé Evropě (Parques de Sintra, 2016).

Kulturní krajina Wachau/Rakousko

Wachau je rozlehlé údolí mezi rakouskými městy Melk a Krems podél břehu řeky Dunaj. Zachovává v neporušené a viditelné formě mnoho stop - z hlediska architektury, (kláštery, hrady, zříceniny), urbanismu (města a vesnice) a nebo zemědělského využití krajiny. Toto

využití se projevuje především v pěstování vinné révy. Wachau je vynikající příklad říční kulturní krajiny ohraničené horami jejíž materiální důkazy jejího dlouhého historického vývoje přežilo pozoruhodné míře. Architektura, lidská sídla a zemědělské využití půdy ve Wachau živě ilustrují v podstatě středověkou krajinu, která se vyvinula organicky a harmonicky v průběhu času (World Heritage Centre, 2016).

Kulturní krajina Aranjuez/ Španělsko

Kulturní krajina Aranjuez je subjekt složitých vztahů: mezi přírodou a lidskou činností, mezi klikatými vodními toky a geometricky uspořádanou krajinou, venkovskou a městskou, mezi lesní krajinou a jemně modulovanou architekturou palácových staveb. Komplex navržený kulturní krajinou Aranjuez vychází z různých období a dá se označit jako klíčová etapa ve vývoji designu krajiny. Měla vliv na další vývoj této oblasti (World Heritage Centre, 2016).

Královská botanická zahrada v Kew/ Velká Británie

Tyto historické zahrady obsahují prvky, které znázorňují významné období zahradnického umění z 18. až 20. století. Od svého vzniku v roce 1759, zahrady přinesly významný a trvalý příspěvek ke studiu rozmanitosti rostlin a hospodářské botaniky. Od 18. století byly botanické zahrady v Kew úzce spjaty s vědeckými oblastmi botaniky, a to se odráží v bohatosti tamních sbírek. Krajina a architektonické prvky zahrad odrážejí značné umělecké vlivy a to nejen s ohledem na evropský kontinent, inspiroval se taky ve vzdálenějších regionech. Kew Gardens do značné míry přispěly k pokroku v mnoha vědních oborech, zejména botaniky a ekologie. Krajinné zahrady a stavby, které byly vytvořené slavnými umělci jako Charles Bridgeman, William Kent, Lancelot 'Capability' Brown a William Chambers odrážejí počátek hnutí, které mělo vliv na zbytek světa (World Heritage Centre, 2016).

Tabulka č. 5- Rozlohy a roky zápisu evropských kulturních krajin na seznam UNESCO: krajinářské kulturní krajiny

Stát	Název	Rozloha v km ²	Rok zápisu
Česká republika	Lednicko-valtický areál*	143	
Dánsko	Krajina parforsního honu na severu Sjaellandu	45	2015
Itálie	Medicejské vily a zahrady v Toskánsku	1254	2013

Maďarsko	Národní park Hortobágy*	683	1999
Německo	Zahradní království Dessau-Wörlitz	145	2000
Německo/ Polsko	Muskauer Park/ Park Muzakowski/	12	2004
Německo	Horský park Wilhelmshöhe	26	2013
Rakousko	Kulturní krajina Wachau	183	2000
Portugalsko	Kulturní krajina Sintry	946	1995
Španělsko	Kulturní krajina Aranjuez	20	2001
Velká Británie	Královská botanická zahrada v Kew	132	2003

Zdroj: vlastní zpracování dle World Heritage Cente, 2017

5.1.5 Těžební a průmyslové kulturní krajiny

Hornická kulturní krajina Nord-Pas de Calais/ Francie

Jedná se o velmi pozoruhodný krajinný tvar, který byl ovlivněný přes tři století trvajícím těžbou uhlí, konkrétně od roku 1700 do roku 1900. Je vybaveno hornickými šachtami, z nichž nejstarší pochází z roku 1850, výtahovou infrastrukturu, černouhelnou dopravní infrastrukturu, železničními stanicemi, statky pracovníků a důlními vesnicemi včetně škol, církevních staveb, firem, domů manažerů, městských radnic a dalších.

Místo nese svědectví o snaze vytvořit město od poloviny 19. století do druhé poloviny 20. století, čímž ilustruje významné období v historii průmyslové Evropy (World Heritage Centre, 2016).

Kulturní krajina Hallstatt-Dachstein/ Rakousko

Lidská činnost v nádherné přírodní krajině v okolí Solné komory začalo již v prehistorických dobách, jsou využívány již od 2. tisíciletí před naším letopočtem. Tento přírodní zdroj tvořil základ prosperity oblasti až do poloviny 20. století. Tato činnost se odráží v jemné architektuře města Hallstatt. Lidé obývali údolí mezi obrovskými horami více než tři tisíciletí. Těžba a zpracování soli, přírodní zdroj nezbytný pro život lidí a zvířat, dal této oblasti svoji prosperitu a individualitu. V důsledku zde vzniklo hlubokého spojení mezi intenzivní lidskou činností a nezkrotnou krajinou. Alpský region Hallstatt-Dachstein / Salzkammergut je vynikajícím příkladem přírodní krajiny neskonalé krásy a vědeckého zájmu, která rovněž obsahuje důkazy

o prvotní lidské hospodářské činnosti. Kulturní vývoj krajiny v regionu se může pochlubit trváním již 2500 let (World Heritage Centre, 2016).

Těžební krajina západního Devonu a Cornwallu/ Velká Británie

Velká část krajiny Cornwallu a západního Devonu byla transformována v 18. a počátku 19. století v důsledku rychlého růstu těžby mědi a cínu. Jeho hluboké podzemní doly, slévárny, města, malé podniky a přístavy společně odrážejí plodné inovace, které na počátku 19. Století umožnily regionu produkovat dvě třetiny světových zásob mědi (Cornish Mining World Heritage, 2016).

Průmyslová krajina Blaenavon/ Velká Británie

Oblast kolem Blaenavonu je důkazem pre-eminence z jižního Walesu jako hlavního světového výrobce železa a producenta uhlí v 19. století. Jsou zde stále k vidění veškeré viditelné části – uhelné a rudné doly a lomy, primitivní železniční systém, pece, domovy pracovníků a sociální infrastruktura jejich společenství (Blaenavon World Heritage Site, 2016).

Tabulka č. 6- Rozlohy a roky zápisu evropských kulturních krajín na seznam UNESCO: těžební a průmyslové kulturní krajiny

Stát	Název	Rozloha v km ²	Rok zápisu
Francie	Hornická kulturní krajina Nord-Pas de Calais	39	2012
Rakousko	Kulturní krajina Hallstadt-Dachstein	284	1997
Velká Británie	Těžební krajina západního Devonu a Cornwallu	197	2006
Velká Británie	Průmyslová krajina Blaenavon	32	2000

Zdroj: vlastní zpracování dle World Heritage Cente, 2017

5.1.6 Archeologicky významné kulturní krajiny

Národní park Cilento a Vallo di Diano s archeologickými lokalitami Paestum, Velia a Certosa di Padula/ Itálie

Národní park Cilento čítá několik svatostánků a osad, které lemují horské hřbety. V pravěku a ve středověku vedla tímto místem hlavní obchodní stezka, kterou se šířily nejen kulturní, ale i politické idey. V antice představovalo Cilento hranici mezi řeckými koloniemi a oblastí, kde sídlily Etruskové. Z této doby se zde nachází zbytky dvou hlavních měst, které jsou v oblastech Paestum a Velia (World Heritage Centre, 2016).

Národní park Thingvellir/ Island

Thingvellir je islandský národní park, kde se parlament celého Islandu shromažďoval po téměř jedno tisíciletí. Tato tradice byla založena v roce 930 a pokračovala až do roku 1798. Islandský parlament neboli Althing má hluboké historické a symbolické hodnoty pro islandské obyvatele. Shromáždění vykonávalo zákonodárnou a soudní moc na ostrově. Území zahrnuje národní park Thingvellir a zbytky Althingu samotného: fragmenty asi 50 přístřešků postavených z trávy a kamene. Pozůstatky z 10. století nesou zmínky o pohřbívání mrtvých pod zemí. Místo také zahrnuje relikty zemědělského využití půdy a způsobu, jakým byla krajina chráněna téměř 1000 let. Althing a jeho zázemí, Národní park Thingvellir, představují prostřednictvím krajiny jedinečný odraz středověké skandinávsko-germánské kultury (Thingvellir, 2016).

Archeologická oblast Kernave/ Litva

Archeologická lokalita Kernave, asi 35 km severozápadně od Vilniusu, nese svědectví o více než desítkách tisíciletí trvalém osídlení v této oblasti. Zahrnuje celý komplex archeologických nalezišť například město Kernave, několik pevností, lidská sídliště, pohřebiště a další objekty. Ve středověku byla tato oblast významným feudálním místem.

Starobylé město Chersonésos a jeho chóra/ Ukrajina

Zaniklá řecká polis Chersonésos se nachází na jihozápadním pobřeží ostrova Krym. Byl to důležité ekonomické, kulturní i politické centrum oblasti Černého moře. To zahrnuje šest dílčích částí s městskými pozůstatky a zemědělskými pozemky. Nalezneme zde několik veřejných stavebních komplexů a obytné čtvrti, stejně jako raně křesťanské památky spolu s

pozůstatky z dob kamenné a bronzové: románské osídlení, středověké věžové opevnění a vodovody, mimořádně dobře zachovalé příklady výsadby vinic a dělicích stěn. Ve 3. století našeho letopočtu, místo bylo známé jako nejproduktivnější vinařské centrum Černého moře a prosperovalo až do 15. Století (World Heritage Centre, 2016).

Tabulka č. 7- Rozlohy a roky zápisu evropských kulturních krajín na seznam UNESCO: archeologicky významné kulturní krajiny

Stát	Název	Rozloha v km ²	Rok zápisu
Itálie	Národní park Cilento a Vallo di Diano	1591	1998
Island	Národní park Thingvellir	92	
Litva	Archeologická oblast Kernave	245	2004
Ukrajina	Starobylé město Chersonésos a jeho chóra	259	2013

Zdroj: vlastní zpracování dle World Heritage Cente, 2017

5.1.7 Nábožensky významné kulturní krajiny

Sacri Monti (Svaté hory)/ Itálie

Devět Svatých hor (Sacri Monti) nacházející se v severní Itálii v oblasti mezi městy Piedmont a Lombardy je složeno ze skupiny kaplí a dalších architektonických prvků vytvořených v pozdních 16. a 17. Století. Tyto památky jsou věnované různým aspektům křesťanské víry. Tato kombinace architektury a sakrálního umění společně s přírodou měla vliv na vývoj architektury po celé Evropě (World Heritage Centre, 2016).

Kalwaria Zebrzydowska/ Polsko

Kalwaria Zebrzydowska je úchvatnou kulturní krajinou duchovního významu. Byla vytvořena v 17. století a příroda zde posloužila pro vytvoření řady symbolů ve formě kaplí a jiných drobných staveb symbolizujících utrpení a smrt Ježíše Krista a život Panny Marie. Kalwaria Zebrzydowska, která je dnes oblíbeným poutním místem, se od svého založení nijak nezměnila (World Heritage Centre, 2016).

Tabulka č. 8- Rozlohy a roky zápisu evropských kulturních krajín na seznam UNESCO: nábožensky významné kulturní krajiny

Stát	Název	Rozloha v km ²	Rok zápisu
Itálie	Sacri Monti (Svaté hory)	905	1997
Polsko	Kalwaria Zebrzydowska	380	2006

Zdroj: vlastní zpracování dle World Heritage Cente, 2017

Nejčetnějším typem kulturní krajiny na seznamu UNESCO jsou *krajinářské kulturní krajiny*. Do této skupiny jsou zahrnuty zámecké zahrady, parky a botanické zahrady. Tvoří nejčetnější skupinu, protože je velmi pestrá. Druhým, nejčastěji zastoupeným a tentokrát již nediskutabilním typem *vinařské kulturní krajiny*.

Pokud se zaměříme na roky zápisů krajín, nejdéle zapsanou kulturní krajínou na seznamu je skotská kulturní krajina souostroví *Svaté Kildy*, která byla zapsána v roce 1986. Pouze dalších 9 kulturních krajín bylo také zapsáno v minulém století. Nejnověji zapsanými kulturními krajínami, z roku 2015 jsou francouzské vinice v Burgundsku a v Champagne a krajina parforsního honu v Dánsku.

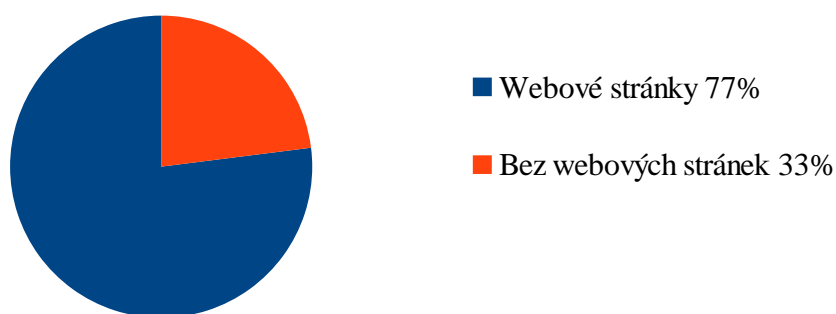
Největší kulturní krajínou svou rozlohou je italská kulturní krajina Národní park Cilento a Vallo di Diano a naopak nejmenší rozlohu má přeshraniční kulturní krajina Muskauer/ Muzakowski park.

5.2 Srovnání podle webových stránek

V kapitole o internetovém marketingu jsem zmiňovala, jak je tento druh marketingu v dnešní době důležitý a významný. Většina lidí, než se rozhodne jet někam na výlet, si nejprve zjistí informace o cílové destinaci buďto v knihách, různých průvodcích anebo zvolí mnohem snazší a rychlejší metodu v podobě internetu.

Z celkového počtu 47 (tentokrát jsem přeshraniční kulturní krajiny hodnotila individuálně, co se státní příslušnosti týče) má své vlastní oficiální stránky 36 evropských kulturních krajin. Schválně jsem zdůraznila ‚své vlastní‘, protože na oficiálních webových stránkách UNESCO má profil s důležitými informacemi každý zástupce. Pro lepší vizualizaci slouží následující grafické znázornění.

Graf č. 1 – Procentuální vyjádření provozování webových stránek u evropských kulturních krajin UNESCO

Zdroj: vlastní zpracování, 2017

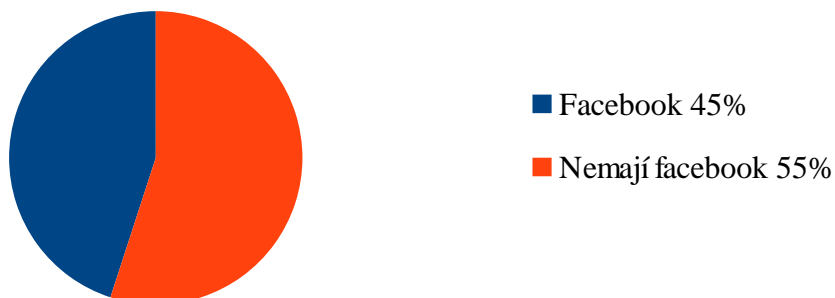
5.3 Srovnání podle Facebooku

Následně jsem se zaměřila na provozování Facebooku. Facebook má v dnešní době obrovskou moc. Lidé rádi sdílí své zážitky a výjimečné momenty se svými přáteli na sociálních sítích, zejména tedy na Facebooku. Pokud má nějaká instituce své Facebookové stránky, je možné je hodnotit, psát komentáře a podobně. Přátelé sdílené informace vidí a mohou se tak inspirovat vydařenými zážitky z cest na konkrétních místech. Proto je, myslím, velmi strategické, jako instituce, Facebook mít.

Obecně mohu tvrdit, že kulturní krajiny, které nemají webové stránky, neprovozují ani Facebookové stránky. Tudíž jsem vytvořila opět graf, ale pouze v celkovém zastoupení 36

kulturních krajin. Ze zkoumaného počtu Facebookové stránky nemá 20 krajin, což představuje více než polovinu.

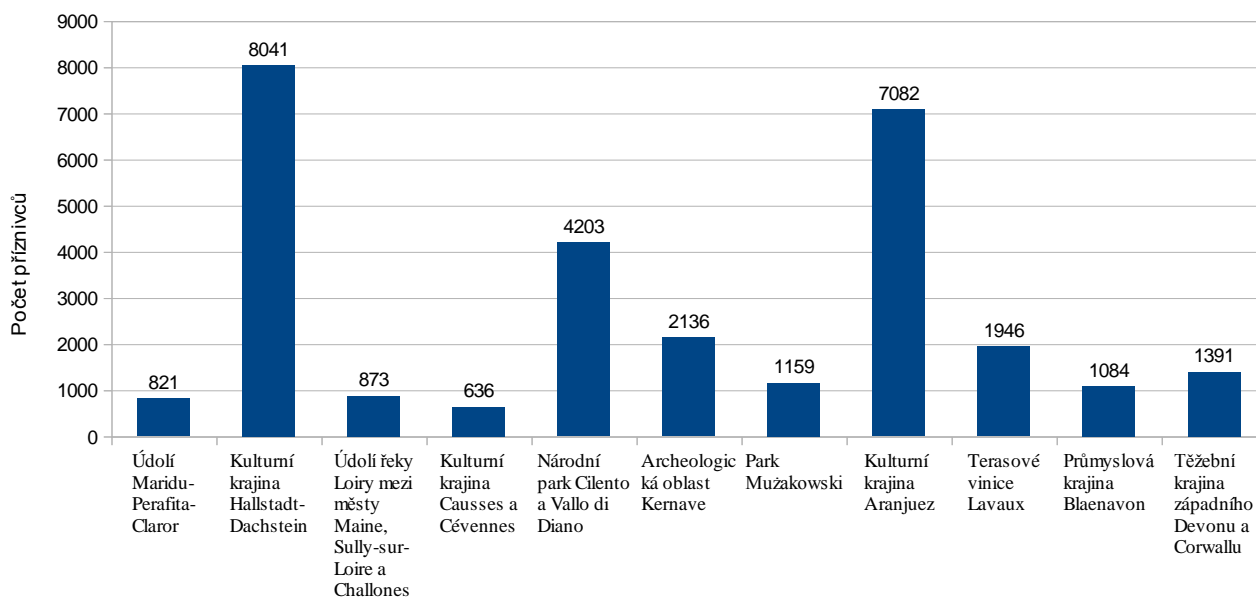
Graf č. 2 – Procentuální vyjádření provozování facebookových stránek u evropských kulturních krajin UNESCO

Zdroj: vlastní zpracování , 2017

U kulturních krajin, které provozují Facebookové stránky jsem zjistila, kolik mají příznivců k datu 20.4.2017. Na sociálních sítích projevujeme své preference pomocí tlačítka *like*. Ať už se jedná o Facebook, Instagram nebo Twitter, a forma onoho „lajku“ je jiná, princip je obdobný. Rozdělila jsem kulturní krajiny do dvou skupin podle oblíbenosti, kvůli přehlednosti. První skupina má do 10 000 tisíc příznivců a druhá nad 10 000.

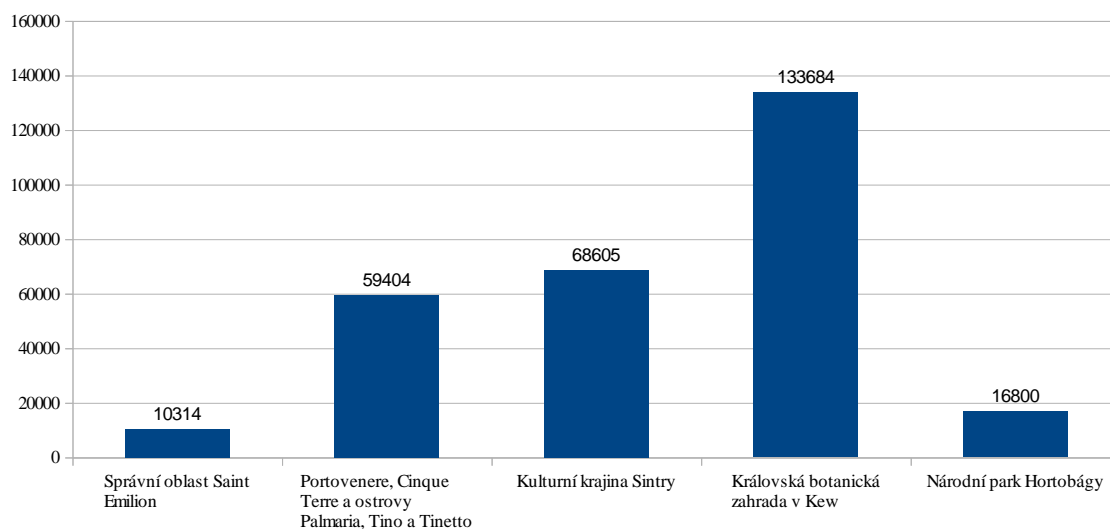
Graf č. 3 – Celkový počet příznivců na Facebooku evropských kulturních krajin UNESCO do 10 000 (k 20.4.2017)

Zdroj: vlastní zpracování, 2017

Z grafu můžeme vyčíst, že největší počet příznivců z první skupiny je rakouská kulturní krajina *Hallstadt-Dachstein* s více než 8000 příznivci na svých Facebookových stránkách. Naopak nejméně příznivců, 636, má francouzská kulturní krajina *Causses a Cévennes*.

Graf č. 3 – Celkový počet příznivců na Facebooku evropských kulturních krajin UNESCO nad 10 000 (k 20.4.2017)

Zdroj: vlastní zpracování, 2017

Nejvíce příznivců na Facebookových stránkách má *Královská botanická zahrada v Kew*, celkem 133 684.

Z počtu příznivců na sociálních sítích můžeme předpokládat, jak je místo (instituce, umělec, atd.) populární. Čím víc příznivců, tím populárnější místo je. Čím je místo populárnější, tím má větší možnost nalákat více potenciálních návštěvníků.

6 Charakteristika zájmových evropských kulturních krajín UNESCO

6.1 Lednicko-valtický areál

Jediným zástupcem České republiky kulturních krajín UNESCO je Lednicko-valtický areál. Tuto krajinu, která má rozlohu něco přes 283 km², postupně vybudovali Lichtenštejnové, na místě, kde ve stál hrad 12. století. Svým rozsahem patří tato krajina k největší člověkem vytvořené v Evropě. Celý areál byl upraven do anglického stylu a kromě parku dnešní podobu krajiny tvoří romantický zámek, který v sobě nese prvky baroka, novogotiky, a také nedaleké město. Zapsán na seznam UNESCO byl areál v roce 1996 a od roku 2003 je součástí biosférické rezervace Dolní Morava. Kulturní krajinu nepravidelného tvaru je tvořená deseti obcemi Břeclavského okresu. Severní a východní hranici tvoří řeka Dyje, jižní je státní hranice mezi Českou republikou a Rakouskem a západní tvoří Chráněná krajinná oblast Pálava.

Obrázek č. 4- Lednicko-valtický areál; zámek Lednice a skleník
Zdroj: České dědictví UNESCO, 2017

Zámek Lednice prošel několika přestavbami od gotické tvrze, přes renesanční, barokní a klasicistní, novogotický zámek z přelomu 19. století. Z pravé strany přiléhá k zámku skleník, ve kterém pěstují tropické a subtropické rostliny. Na areál zámku navazuje anglický park a francouzská zahrada s rybníkem a několika ostrůvky, které jsou významné z hlediska dendrologického. Nedílnou součástí lednického zámku je kostel, který v minulosti několikrát změnil své místo. Nejstarší romantickou stavbou Lednicko-valtického areálu je minaret, který byl postavený v maurském slohu na přelomu 18. a 19. století a je vysoký 60 metrů. Dnes slouží jako vyhlídková věž. V maurském stylu je také vybudována Maurská vodárna, která sloužila jako parní lázně a zároveň jako zavlažovací systém areálu. Další architektonickou památkou areálu je Rybniční zámeček, který stojí na břehu Prostředního rybníka a jsou zde reprezentační prostory, které slouží při konání společenských, kulturních, nebo pracovních akcí. Janův hrad představuje uměle vytvořenou hradní zříceninu, která sloužila jako lovecký zámek. Skvostem barokní architektury je zámek Valtice, který byl původně hradem, knížecí rezidencí, jehož majiteli byli opět Lichtenštejnové (České dědictví UNESCO, 2010).

6.2 Tokajský region

Zvláštní klimatické a environmentální podmínky Tokajské oblasti přispělo ke vzniku výjimečné vinařské krajiny. Tokajská vinařská oblast se nachází v severovýchodním Maďarsku, na úpatí pohoří Zemplén, na soutoku řek Bodrog a Tisza. Sopečné svahy a mokřady vytvořily speciální mikroklima, ve kterém se velmi daří „ušlechtilým plísním“. Rozdílné sociálně-ekonomické, kulturní, etnické a náboženské pozadí obyvatelstva přispěly k vytvoření bohatého a pestrého kulturního dědictví regionu. Seznamu světového dědictví UNESCO zahrnuje správní oblasti 27 osad. Dochované zmínky o vinohradnictví a vinařství pravděpodobně sahají až do maďarského dobytí Karpatské kotliny (896), další záznamy pochází z druhé poloviny 12. století, s příchodem valonských osadníků.

Vinařská oblast byla pod ochranou od roku 1737, kdy královský dekret vyhlásil Tokaj jako uzavřenou vinařskou oblast, která byla první svého druhu na světě. Historické osady udržely jejich sídelní strukturu a interakci mezi sebou navzájem a krajinou. Lidská činnost se soustředovala především kolem pěstování, výrobě a prodeji vína, a poskytla tak základ pro renesanci ve vinařství. Byly zde nalezeny pozůstatky starobylých vín, například *Vitis Tokauensis*, až z doby miocénu, které jsou považovány za předky veškerých moderních druhů vinné révy. Tato réva je také součástí divoké flóry této oblasti. Oblast má jak z hlediska

geologické historie a geografie jedinečné obdarování. Drobné sopečné a post-vulkanické horniny vedly k tvorbě nejrůznějších druhů sedimentů, které mají vliv na obsah minerálů v

Obrázek č. 5- Tokajský region; znak Tokaje
Zdroj: vlastní, 2016

půdě a jejich schopnost absorbovat, ukládat a odrážet teplo. Tyto všechny okolnosti spolu s dlouhým podzimem příznivě přispívají k šíření a tvorbě již zmíněné plísně a k vysychání hroznového vína. Výběr scvrklých hroznů je již zavedenou praxí v Tokajské oblasti od počátku roku 1600. Díky unikátnímu mikroklimatu, sklepní stěny jsou kolonizovány speciální sklepní plísní zvané *Gladosporium cellare*, která má vliv na zrání vína. Sudy se vyrábí z dubu zimního, který roste ve vyšších polohách blízkých hor, a představuje rozhodující faktor pro zrání, vůni a barvu vína. (Világörökség, 2014)

6.3 Národní park Hortobágy- Pusta

Území národního parku Hortobágy tvoří velká pláň, neboli pusta a představuje jedinečný příklad harmonické interakce člověka a přírody. Ty se projevují v množství chovaných hospodářských zvířat je upraven k přírodnímu prostředí (slatiny, stepi, louky a mokřady). Neporušený horizont pusty je jen zřídka přerušena stromy nebo shluky stromů anebo malými sídly. Hostince, nazývané „čardáš“, mosty, obydlí pastýřů, mohyly a vahadlové studny, které byla vytvořena v 18. a 19. století harmonicky zapadají do zdánlivě monotónní krajiny. Z větší části se Pusta stále neobydlená, ale pro zachování tradice, v období od dubna do října několik set chovatelů nadále pasou svá stáda skotu, ovcí Racka nebo koní na přilehlých pastvinách. Převládají zde solné půdy, pastviny získaly svůj dnešní profil na konci doby ledové, kdy se řeka Tisza odtrhla na své nynější řečiště, a tak se odřízla od severního povodí. Přítomnost člověka v tomto regionu lze prokázat již od počátku doby kamenné, díky mohylám jsou zde zachovány artefakty převážně z mědi a bronzové.

Obrázek č. 6- Národní park Hortobágy; čikoš (tradiční obyvatel pusty)
Zdroj: vlastní, 2016

V důsledku historických a společenských procesů vrcholících na konci 16. století, pusty, řídky osídlené ve středověku a pravděpodobně používané pro extenzivní pastvu, se staly z větší části úplně neobydlené. Existence bývalých osad lze pozorovat pouze prostřednictvím několika málo ruin svatostánků. Zejména v 18. a 19. století, již zmiňované „čardáše“, typické pro tuto kulturní krajinu, byly postaveny podél obchodních cest napříč neobydlenou pustou, na každých 10 až 12 kilometrech. Nejtypičtější přírodní stanoviště současné kulturní krajiny Hortobágy jsou slatiny, louky a mokřady, které se vyskytují v mozaikovitých vzorech - podle různých stopových konfigurací terénu, půdních a hydrologických podmínek. Na jaře a na podzim, se zde člověku naskytuje podívaná z podobě migrací hejn nejrůznějšího druhu ptactva, jako jsou volavky, kormoráni, řada zpěvných ptáků, divoké husy, nebo například až stovky tisíc jeřábů, kteří patří mezi raritu této oblasti. (Világörökség, 2014)

6.4 Národní park Fertő/ Neziderské jezero

Slané jezero, bažina, rašeliniště, rákosí, krajina s tisíci tvářemi- tyto všechny prvky tvoří kulturní krajinu Fertő. Ačkoliv od roku 1920 přišlo Maďarsko o část jezera geograficky, protože byly vytvořeny nové hranice s Rakouskem, geologicky i historicky je místo stále jednotné a má jedinečné přírodní, krajinářské a architektonické kvality.

Kombinací několika povětrnostním vlivům se oblast stala unikátním stanovištěm pro volně žijící živočichy. Kulturní krajina je výsledkem harmonické interakce mezi člověkem a přírodou - tvarované různými kulturami, které tuto oblast formovaly po osm tisíciletí. Jeho maďarská část byla národní park od roku 1991, a rakouská od roku 1993. Průměrná hloubka vody v jezeře je jeden metr, a má za sebou historii vysychání a rozšiřování se až k okrajům okolních vesnic. Další zvláštností je povrch dna jezera- je hustě pokryté rákosem, který slouží jako prostředí pro úkryt a potravu pro velký počet ptáků různých druhů, a to zejména v období migrace.

Archeologické nálezy dokazují, že člověk obývali oblast od roku 6000 před naším letopočtem. Tam jsou významné památky starověkého římského období, včetně zbytků lékařské lázně na jižním břehu jezera, pocházející z doby Marca Aurelia (161-180 n.l).

Díky své ploše 310 kilometrů čtverečních, Fertő jezero je jedním z největších slaných jezer v Evropě, je to mokřadní lokalita mezinárodního významu, a zároveň je nejzápadnějším zástupcem euroasijských stepních jezer, a díky tomu bylo vyhlášeno biosférickou rezervací UNESCO v roce 1979.

Obrázek č. 7- Fertő/ Neusiederské jezero
Zdroj: vlastní, 2016

Současná krajina jezera Fertő / Neusiedlersee je výsledkem pokračujícího dynamického vývoje: ilustrace schopnosti kultur různých období přizpůsobit se této speciální a rozmanité přírodě. (Világörökség, 2014)

Tabulka č. 9- Srovnání zájmových evropských kulturních krajín UNESCO dle daných kritérií

Kulturní krajina	Rok zápisu	Rozloha	Jazyky provozované na webových stránkách	Další ochrana krajiny	Příznivci na Facebooku	Logo
Lednicko-Valtický areál	1996	143 km ²	Čeština, němčina, angličtina, španělština, francouzština, italština, japonština, nizozemština, polština, ruština	CHKO Pálava, Natura 2000, Ramsarská úmluva	Neprovozuje	
Fertő/Neziderské jezero	2001	683 km ²	Němčina, maďarština	Národní park, Natura 2000, Ramsarská úmluva	Neprovozuje	
Národní park Hortobágy	1999	748 km ²	Maďarština, angličtina	Národní park, Natura2000, Ramsarská úmluva	16 800	
Tokajská region	2002	132 km ²	maďarština	Natura 2000 CHKO, Ramsarská úmluva, Historická krajina	Neprovozuje	

Zdroj: vlastní zpracování, 2017

Z vybraných zájmových evropských kulturních krajín je nejdéle na seznamu světového dědictví Unesco český zástupce- Lednicko-valtický areál a to již od roku 1996. V roce 1999

přibyl na seznamu Národní park Hortobágy, dva roky nato oblast Neziderského jezera a rok po něm byl na seznamu připsán také Tokajský region.

Největší rozlohu má maďarská pusta, nejmenší území zabírá Tokajský region.

Všechny 4 z kulturních krajín provozují své webové stránky. V maďarských pouze Tokajský region provozuje webové stránky jen v maďarštině. V obou zbylých případech přibývá minimálně jeden světový jazyk, buď němčina, nebo angličtina. V počtu jazyků, ve kterých je webová stránka Lednicko-valtická funkční je nejvíc, ze všech kulturních krajín Unesco. Je to celkem 10 jazyků, včetně japonštiny.

Jediná kulturní krajina, která provozuje i Facebook, je to Národní park Hortobágy s téměř 17 000 odběrateli. Ve srovnání se všemi ostatními kulturními krajínami, které Facebook provozují, je počet příznivců průměrný.

Co se týká alternativ ochrany krajiny, všechny oblasti spadají pod ochranu Natura 2000 a do Ramsarské úmluvy. Dvě kulturní krajiny jsou ještě navíc vyhlášeny CHKO a dvě tvoří Národní parky. Každá z vybraných kulturních krajín je tedy pod ochranou 4 institucí. Loga zastoupených kulturních krajín se řadí do skupiny *kombinované*, grafická značka má podobu různě ztvárněného písma a tvoří ho i piktogram.

Výhodu být součástí seznamu Unesco jako kulturní krajina vidí dotázaní především jako obchodní značku. Tudíž místní podnikatelé vydělávají snáz peníze. Další podstatná výhoda je v zachování krajiny, díky ochraně a různým limitům, které se musí dodržovat. Paradoxně tyto limity, které jsou nezbytné pro správné fungování, považují dotázaní, konkrétně pan Bihari z Tokajského regionu, právě tyto limity a pravidla za nevýhodu. Ani v jednom z případů nedošlo ke zvýšení návštěvnosti v důsledku zapsání na seznam Světového dědictví Unesco a v obou případech je více než 80% návštěvníků domácích. Na otázku, který z marketingových prvků; webová stránka, Facebook nebo logo, považují za nejdůležitější, shodují se oba dotazovaní na tom, že v internetovém marketingu je určitá dynamika.

7 Diskuze

Diskuse v této práci se zaměřuje na problematiku srovnání evropských kulturních krajín Unesco podle několika aspektů týkajících se především jejich krajinného marketingu. Typologie kulturních krajín, která je zde vytvořená, přináší jiný úhel pohledu, než který byl doposud. Srovnání evropských kulturních krajín je snadné, pokud se jedná například o vinice, což se sama o sobě definovatelná skupina.

Krajinný marketing je velmi málo objasněná forma marketingu, i když se odkazuje svou definicí právě na marketing.

Tato práce poskytuje pohled na využívání různých marketingových prostředků, jako jsou například webové stránky, nebo Facebook. V dnešní době tvoří internet a sociální sítě velmi silný marketingový prostředek, tudíž by toho měli veškeré instituce využívat. Ze studie vyplývá, že sice má 77% ze všech kulturních krajín v Evropě webové stránky, ale ne všechny jsou zaktualizované, mnohdy jsou jen v úředním jazyce státu, kterému kulturní krajina náleží. Minimálně jeden světový jazyk by měl na webových stránkách zástupce Světového dědictví Unesco být.

Z výše zmíněných 77% Facebookové stránky neprovozuje 55%. Facebook má velkou moc, co se reklamy týká. Je škoda, že toho instituce nevyužívají.

Vytvořila jsem přehlednou tabulku, která celou tuto studii ilustruje.

V příloze jsou zodpovězené otázky zástupců zájmových krajín. Například na otázku, jaká v čem dotazovaná osoba vidí největší výhodu v tom, být na seznamu Unesco, odpověděli, že je to dobrá obchodní značka. Jako nevýhodu zmínili oba dotazující pravidla a limity, které se kvůli zápisu musí dodržovat. Dodržování těchto limitů je ovšem základem pro udržitelný rozvoj.

8 Závěr

V bakalářské práci „Srovnávací studie evropských kulturních krajín Unesco“ bylo základem srovnat evropské kulturní krajiny podle určených parametrů. Zprvu se zabývá objasněním některých důležitých pojmů, které jsou výchozí k pochopení problematiky. Jedná se například o vysvětlení pojmu *kulturní krajina*, nebo *krajinný marketing*.

Francie a Itálie jsou státy s největším počtem kulturních krajín zapsaných na seznamu Světového dědictví Unesco. Států, jako je Česká republika, s jedním zástupcem, je většina. Mezi celkovým počtem 43 kulturních krajín jsou 4 přeshraniční, to v tomto případě znamená, že patří na území dvou států. Nejčetnější typ kulturní krajiny je *krajinářská kulturní krajina*, která zahrnuje zámecké parky, zahrady a podobně. Druhou nejčetnější skupinou je *vinařská kulturní krajina*.

Nejstarší evropská kulturní krajina je souostroví Svatá Kilda ve Skotsku, která byla na Seznam světového dědictví připsána v roce 1986.

Webové stránky využívá 77% ze všech kulturních krajín Unesco a z tohoto počtu 55% provozuje i Facebookové stránky.

Pro lepší přehlednost doplňují tyto informace přehledné grafy a tabulky.

Při srovnávání 4 vybraných zájmových kulturních krajín se věnuje úvod kapitoly podrobnému popisu území, který doplňují fotografie. Na první pohled lze poznat, že každé z míst je naprostý unikát a že by bylo velmi nelehké srovnávat je z hlediska typologického. Společné jsou pro tyto krajiny prvky ochrany krajiny, neboť všechny jsou pod ochranou Natura 2000 a také v Ramsarské úmluvě.

Celkové shrnutí poskytuje přehledná tabulka vytvořená v Excelu nahraná na příloženém CD.

Z otázek, které jsem položila zástupcům ze dvou zájmových kulturních krajín, vyplývá, že i přesto, že je Unesco jako instituce velmi ceněná a uznávaná, zápis krajín na seznam Unesco neměl žádný dopad na přírůstek návštěvníků a nadále je více návštěvníků z domácí půdy.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

TIŠTĚNÉ ZDROJE

JANOUCHEK, Viktor, 2014. *Internetový marketing*. 2.vyd. Brno: Computer Press, a.s. ISBN 978-80-251-4311-7

JINDRA, Martin, 2011. *Budování a řízení značky v prostředí sociálních médií*. Praha. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce: PhDr. Helena Lipková, Ph.D.

KETTUNEN, Marianne a BRINK, Patrick, 2013. *Social and economic benefits of protected areas: an assessment guide*. London: Routledge, 340 s. ISBN 978-0-415-63284-3.

PALATKOVÁ, Monika, 2011. *Marketingový management destinací: strategický a taktický marketing destinace turismu, systém marketingového řízení destinace a jeho financování, řízení kvality v destinaci a informační systém destinace*. 1. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3749-2.

Sdružení České dědictví UNESCO, 2010, *České dědictví UNESCO; Katalog pro cestovní kanceláře a odborníky*, Litomyšl.

WOJTANOWICZ, Josef; KIRCHNER, Karel, 2004. *Cultural landscapes*, Brno. ISBN 80-86377-11-3

INTERNETOVÉ ZDROJE

Agentura ochrany přírody a krajiny České Republiky, 2017. *Natura 2000*, [online]. [cit.28.3.2016]. Dostupné z: <http://www.nature.cz/natura2000-design3/hp.php>

České dědictví UNESCO, 2010. *České dědictví UNESCO, Katalog pro cestovní kanceláře a odborníky*, [online]. [cit. 2.4.2017]. Dostupné z: <http://www.unesco-czech.cz/pro-odborniky/>

Fresh Marketing, 2009. *10 znaků úspěšných webových stránek*, [online]. [cit. 14.4.2017]. Dostupné z: <http://www.freshmarketing.cz/aktuality/10-znaku-uspesnych-webovych-stranek/>

BORNOVÁ, Lucie, 2011. IBM developerWorks, *Moderní trendy v malém a středním podnikání*, [online]. [cit.28.3.2016]. Dostupné z: <https://www.ibm.com/developerworks/community/wikis/>

HOLÁ, Michaela; HROMÁDKA, Vít, 2013. *Marketing území*, [online]. [cit.22.3.2016].

Dostupné z:

http://www.conferencecm.com/podklady/history4/Prispevky/prispevek_Hola_Hromadka_VU_T.pdf

KOPP, Jan, 2013. Trendy v podnikání (3), 44 - 50, *Geoparky - nová platforma regionálního marketingu*. [online]. [cit. 17.3.2017]. Dstupné z: <http://www.fek.zcu.cz/tvp/doc/akt/tvp-3-2013-clanek-5.pdf>

Ochrana přírody a krajiny v České republice, 2017. *Zvláště chráněná území*, [online]. [cit. 17.3.2017]. Dostupné z:

http://www.cittadella.cz/europarc/index.php?p=zvlaste_chranena&site=zakladni_udaje_cz#

PALATKOVÁ, Monika, 2007. *Místní, národní a mezinárodní marketing destinace*, [online]. [cit.22.3.2016]. Dostupné z: http://www.mmr.cz/getmedia/972b6eef-d405-4fac-906c-7de59435c861/GetFile8_3.pdf

Ramsar, 2017. *The Ramsar convention and its mission*, [online]. [cit.25.8.2016]. Dostupné z: <http://www.ramsar.org/about/the-ramsar-convention-and-its-mission>

TIPPMAN, Jan, 2013. Unie grafického designu, *Vlastnosti dobrého loga* [online]. [cit. 14.4.2016]. Dostupné z: <http://unie-grafickeho-designu.cz/vlastnosti-dobreho-loga-obsahly-clanek/#.WPRvzvnyjIU>

World Heritage Centre, 2016. *Agricultural Landscape of Southern Öland*, [online]. [cit.22.8.2016]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/968>

World Heritage Centre, 2016. *Alto Douro Wine Region*, [online]. [cit.25.8.2016]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/1046>

World Heritage Centre, 2016. *Ancient City of Tauric Chersonese and its Chora*, [online]. [cit.25.8.2016]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/1411>

World Heritage Centre, 2016. *Aranjuez Cultural Landscape*, [online]. [cit.22.8.2016].

Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/1044>

World Heritage Centre, 2016. *Bergpark Wilhelmshöhe*, [online]. [cit.26.8.2016]. Dostupné z:

<http://whc.unesco.org/en/list/1413>

World Heritage Centre, 2016. *Costiera Amalfitana*, [online]. [cit.25.8.2016]. Dostupné z:

<http://whc.unesco.org/en/list/830>

World Heritage Centre, 2016. *Cilento and vallo di Diano National park with the Archeological Sites od Paestum and Velia, and the Certosa di Padula* [online]. [cit.25.8.2016].

Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/842>

World Heritage Centre, 2016. *Cultural landscapes*, [online]. [cit.23.8.2016]. Dostupné z:

<http://whc.unesco.org/en/culturallandscape/>

World Heritage Centre, 2016. *Cultural landscape of the Serra de Tramuntana*, [online].

[cit.29.8.2016]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/1371>

World Heritage Centre, 2016. *Cultural landscape of Sintra*, [online]. [cit.25.8.2016].

Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/723>

World Heritage Centre, 2016. *Curonian Spit*, [online]. [cit.22.8.2016]. Dostupné z:

<http://whc.unesco.org/en/list/994>

World Heritage Centre, 2016. *Champagne Hillsides, Houses and Cellars*, [online].

[cit.25.8.2016]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/1465>

World Heritage Centre, 2016. *Fertő/ Neusiedlersee Cultural Landscape*, [online].

[cit.28.8.2016]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/772>

World Heritage Centre, 2016. *Garden Kingdom of Dessau – Wörlitz*, [online]. [cit.26.8.2016].

Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/534>

World Heritage Centre, 2016. *Hallstatt-Dachstein/Salzkammergut Cultural Landscape*, [online]. [cit.25.8.2016]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/806>

World Heritage Centre, 2016. *Jurisdiction of Saint - Emilion*, [online]. [cit.25.8.2016]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/932>

World Heritage Centre, 2016. *Kalwaria Zebrzydowska: the Mannerist Architectural and Park Landscape Complex and Pilgrimage Park*, [online]. [cit.25.8.2016]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/905>

World Heritage Centre, 2016. *Kernavė Archeological Site (Cultural Reserve of Kernavė)*, [online]. [cit.25.8.2016]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/1137>

World Heritage Centre, 2016. *Landscape of the Pico Island Vineyard Culture*, [online]. [cit.25.8.2016]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/1117>

World Heritage Centre, 2016. *Lavaux, Vineyard Terraces*, [online]. [cit.25.8.2016]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/1243>

World Heritage Centre, 2016. *Madriu-Perafita-Claror Valley*, [online]. [cit.25.8.2016]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/1160>

World Heritage Centre, 2016. *Medici Villas and Gardens in Tuscany*, [online]. [cit.25.8.2016]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/175>

World Heritage Centre, 2016. *Nord – Pas de Calais Mining Basin*, [online]. [cit.25.8.2016]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/1360>

World Heritage Centre, 2016. *Portovenere, Cinque Terre, and the Islands (Palmaria, Tino and Tinetto)*, [online]. [cit.25.8.2016]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/826>

World Heritage Centre, 2016. *Pyrénées – Mont Perdu*, [online]. [cit.25.8.2016]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/773>

World Heritage Centre, 2016. *Royal Botanic Gardens, Kew*, [online]. [cit.25.8.2016].

Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/1084>

World Heritage Centre, 2016. *Sacri Monti of Piedmont and Lombardy*, [online].

[cit.28.8.2016]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/1068>

World Heritage Centre, 2016. *St Kilda*, [online]. [cit.25.8.2016]. Dostupné z:

<http://whc.unesco.org/en/list/387>

World Heritage Centre, 2016. *The Causses and the Cévennes, Mediterranean agro-pastoral Cultural Landscape*, [online]. [cit.25.8.2016]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/1153>

World Heritage Centre, 2016. *The Climats, terroirs of Burgundy* , [online]. [cit.25.8.2016].

Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/1425>

World Heritage Centre, 2016. *The Loire Valley between Sully-sur-Loire and Chalonnes* ,

[online]. [cit.25.8.2016]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/933>

World Heritage Centre, 2016. *The par force hunting landscape in North Zealand* , [online].

[cit.27.8.2016]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/1469>

World Heritage Centre, 2016. *Upper Middle Rhine Valley* , [online]. [cit.20.8.2016].

Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/1066>

World Heritage Centre, 2016. *Val d'Orcia* , [online]. [cit.25.8.2016]. Dostupné z:

<http://whc.unesco.org/en/list/1026>

World Heritage Centre, 2016. *Vegaoyan- The Vega Archipelago* , [online]. [cit.26.8.2016].

Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/114>

World Heritage Centre, 2016. *Vineyard Landscape of Piedmont:Langhe- Roero and*

Monferrato , [online]. [cit.21.8.2016]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/1390>

World Heritage Centre, 2016. *Wachau Cultural Landscape*, [online]. [cit.25.8.2016]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/list/970>

World Heritage Centre, 2016. *World heritage*, [online]. [cit.25.8.2016]. Dostupné z: <http://whc.unesco.org/en/about/>

OFICIÁLNÍ WEBOVÉ STRÁNKY EVROPSKÝCH KULTURNÍCH KRAJIN

Blaenavon World Heritage Site, 2016. *World heritage site status*, [online]. [cit. 3.5.2016]. Dostupné z: <http://www.visitblaenavon.co.uk/en/WorldHeritageSite/WorldHeritageSite.aspx>

Cornish Mining World Heritage, 2016. *World Heritage*, [online]. [cit. 5.5.2016]. Dostupné z: <http://www.cornish-mining.org.uk/world-heritage>

Costiera Amalfitana, 2016. *UNESCO Amalfi Coast*, [online]. [cit. 8.5.2016]. Dostupné z: <http://www.unescoamalficoast.it/index.php?lang=en>

Hortobágy National Park Directorate, 2016. *World Heritage*, [online]. [cit. 7.5.2016]. Dostupné z: <http://www.hnp.hu/en>

Kursiu Nerija, 2016. *Kursiu Nerija National Park*, [online]. [cit. 9.5.2016]. Dostupné z: <http://www.nerija.lt/en>

Lavaux, 2016. *World Heritage Site of Lavaux*, [online]. [cit. 3.5.2016]. Dostupné z: <http://www.lavaux-unesco.ch/en/N5664/world-heritage-site-of-lavaux.html>

Park Muskau, 2016. *World Heritage*, [online]. [cit. 2.5.2016]. Dostupné z: <http://www.park-muzakowski.pl/>

Parques de Sintra, 2016. *World Heritage UNESCO*, [online]. [cit. 6.5.2016]. Dostupné z: <http://www.parquesdesintra.pt/en/about-us/world-heritage-unesco/>

Patrimonio Mundial, 2016. *Pyrenées-Mont Perdu*, [online]. [cit. 18.5.2016]. Dostupné z: <http://www.pirineosmontperdido.es/>

Sain Emilion Tourisme, 2016. *Heritage and Tradition*, [online]. [cit. 3.5.2016]. Dostupné z: <http://www.saint-emilion-tourisme.com/uk/1-discover/32-heritage-tradition.html>

Serra de Tramuntana, 2016. *Heritage*, [online]. [cit. 3.5.2016]. Dostupné z: <http://www.serradetrabantana.net/en/index.php/heritage>

Thingvellir, 2016. *World Heritage*, [online]. [cit. 3.5.2016]. Dostupné z: <http://www.thingvellir.is/world-heritage.aspx>

Világörökség. *Fertő/Neusiedlersee Cultural Landscape* [online]. [cit. 14.2.2017]. Dostupné z: <http://www.vilagorokseg.hu/fertoneusiedlersee-cultural-landscape>

Világörökség. *Hortobágy National Park - the Puszta* [online]. [cit. 14.2.2017]. Dostupné z: <http://www.vilagorokseg.hu/hortobagy-national-park-the-puszta>

Világörökség. *Tokaj Wine Region Historic Cultural Landscape* [online]. [cit. 14.2.2017]. Dostupné z: <http://www.vilagorokseg.hu/tokaj-wine-region-historic-cultural-landscape>

SEZNAM PŘILOŽENÝCH OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1 – Logo Montanregionu

Obrázek č. 2 – Logo botanické zahrady v Kew

Obrázek č. 3 – Logo Národního parku Hortobágy

Obrázek č. 4 – Zámek Lednice a skleník

Obrázek č. 5 – Znak města Tokaje

Obrázek č. 6 – Národní park Hortobágy, čikoš

Obrázek č. 7 – Fertő/Neziderské jezero

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1 - Počet evropských kulturních krajin podle států

Tabulka č. 2 - Rozlohy a roky zápisu evropských kulturních krajin na seznam UNESCO: zemědělské kulturní krajiny

Tabulka č. 3 - Rozlohy a roky zápisu evropských kulturních krajin na seznam UNESCO: vinařské kulturní krajiny

Tabulka č. 4 - Rozlohy a roky zápisu evropských kulturních krajin na seznam UNESCO: pobřežní, ostrovní a říční kulturní krajiny

Tabulka č. 5 - Rozlohy a roky zápisu evropských kulturních krajin na seznam UNESCO: krajinářské kulturní krajiny

Tabulka č. 6 - Rozlohy a roky zápisu evropských kulturních krajin na seznam UNESCO: těžební a průmyslové kulturní krajiny

Tabulka č. 7 - Rozlohy a roky zápisu evropských kulturních krajin na seznam UNESCO: archeologicky významné kulturní krajiny

Tabulka č. 8 - Rozlohy a roky zápisu evropských kulturních krajin na seznam UNESCO: nábožensky významné kulturní krajiny

Tabulka č. 9 - Srovnání zájmových evropských kulturních krajin UNESCO dle daných kritérií

ABSTRAKT

GEBHARTOVÁ, Barbora. *Srovnávací studie evropských kulturních krajin Unesco*. Plzeň, 2017. 50 s. Bakalářská práce. Západočeská Univerzita v Plzni. Fakulta ekonomická.

Klíčová slova: kulturní krajina, Unesco, marketing, destinační marketing.

Tato bakalářská práce se zabývá srovnáním evropských kulturních krajin na základě předem definovaných kritérií, které se týkají zejména krajinného marketingu. Teoretická část je věnována popisu pojmů kulturní krajina, Unesco, marketing a jeho formy, krajinný marketing. Část praktickou tvoří typologie evropských kulturních krajin a následné srovnání dle parametrů jako jsou rozloha, rok zapsání na seznam Unesco, nebo provozování webových a Facebookových stránek. Druhou část praktické části tvoří také analýza u zájmových kulturních krajin Unesco Lednicko-valtická areál, Národní park Hortobágy, Tokajský region a Neziderské jezero.

ABSTRACT

GEBHARTOVÁ, Barbora. *Comparative study of the european UNESCO cultural landscapes*. Plzeň, 2017. 50 s. Bachelor thesis. University of West Bohemia. Faculty of Economics.

Keywords: cultural landscape, Unesco, marketing, landscape marketing.

This bachelor thesis deals with comparation of the european Unesco cultural landscapes based on pretermind paraters, which are mainly about its marketing. There is theoretical and practical part. In the theoretical part, there are some term explained, for example culutral landscape, Unesco, marketing or landscape marketing. The practical part has two parts. In the firs one there is a typology of the european cultural landscapes based on parameters like the year of inscription, area or running websites and Facebook. In the second part is the same analysis and comparsion in selected cultural landscapes- Lednice-valtice cultural landscape, Hortobágy National Park, Tokaj region and Fertő.

PŘÍLOHY

PŘÍLOHA A- Zodpovězené otázky- Hortobágy

PŘÍLOHA B- Zodpovězené otázky-Tokaj

Příloha A

Na otázky odpovídala Zsuzsa Tolnay, koordinátorka památky

1. ***Who and when initiated the inscription on the World Heritage list?***

There had been two earlier attempts to include the Hortobágy NP in the WH List, however as natural site. Then the initiative was reheated in 1998, and since the option and notion of cultural landscapes were embraced by UNESCO at that time this concept was adopted. The initiative was always of the Hortobágy National Park Directorate and the Ministry of Environment provided some technical and financial support, but it was largely the effort and resources of the Directorate.

2. ***Were there some other alternatives? (Other organizations etc.)***

No.

3. ***What is the biggest advantage of being on the World Heritage List?***

It is a trademark, but demonstrating the long term commitment of maintaining the OUV it has strong conservation value, as well.

4. ***Are there any disadvantages?***

Virtually none - some misconcepts about the WH notion and that of the OUV can be mentioned.

5. ***Have the inscription influenced the number of visitors?***

No, economic ups and downs in society determine the figures in tourism

6. ***Did the cities have to increase the accommodation capacity?***

There are no cities within the property (only one village). There would be a need for increasing both the number and qualities of accommodation places.

7. ***Are there any themed trips for visitors?***

There are different guided tours on the natural and cultural asstes.

8. ***Is the area more visited by the domestic visitors or visitor from abroad?***

85-90 % domestic

9. ***Logo, web site and Facebook. Which of these marketing tools do you consider is the most important ? Why?***

They serve different purposes. We use the official composite WH logo. In fact the WHS FB and webpage is embedded in the national park ditectorate interfaces.

10. *Do you think that the logo describes the area well?*

We use the official composite WH logo. This serves more of a trademark than a selfexpressing feature.

Příloha B

Na otázky odpovídal Zoltán Bihari, manažer oficiálních webových stránek Tokaje

1. ***Who and when initiated the inscription on the World Heritage list?***
János Tardy a sekretariat of the state was the initiator in 2000.
2. ***Were there some other alternatives? (Other organizations etc.)***
The Tokaj region is also part of "historical landscape". It is a general protection in Hungary. It is not an option but next to existing category of the whole territory. Most of the Tokaj region is also Natura 2000 protected, and some parts are Landscape Protected Area, a smaler territory is member of the Ramsari convention.
3. ***What is the biggest advantage of being on the World Heritage List?***
From this year this area is a priority area in Hungary in every EU run application, so the local companies get more and easier money.
4. ***Are there any disadvantages?***
There are several rules what limit the constructions, investments.
5. ***Have the inscription influenced the number of visitors?***
I think not.
6. ***Did the cities have to increase the accommodation capacity?***
They increased but because the several new festivals.
7. ***Are there any themed trips for visitors?*** Not any.
8. ***Is the area more visited by the domestic visitors or visitor from abroad?***
Mainly Hungarians, but many polish people come.
9. ***Logo, web site and Facebook. Which of these marketing tools do you consider is the most important ? Why?*** I do not know. It is not measurable. The logo alone not enough. Today the facebook is the most dinamic tool.
10. ***Do you think that the logo describes the area well?*** Yes.